

2008

EUROPESE UNIE
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
Statistisch Overzicht Documentfraude
PASPOORT

Expertise Centrum Identiteitsfraude en Documenten

Overzicht in BPS geregistreeerde documentfraude

Managementsamenvatting Statistisch Jaaroverzicht ECID 2008

Het statistisch jaaroverzicht van het ECID over 2008 bevat informatie vanuit drie verschillende bronnen over documenten die voor fraude gebruikt zijn. De eerste is de Falsificaten Schiphol Desk (FSD) van het ECID, de tweede is de Helpdesk van het ECID en de derde zijn de overige districten (buiten Schiphol) van de KMar in het land. De belangrijkste punten van het jaaroverzicht en opvallende ontwikkelingen zullen in deze samenvatting worden behandeld.

Het aantal zaken bij de FSD is in 2008 gedaald ten opzichte van het jaar ervoor en is in lijn met de gemiddelde jaarlijkse afname vanaf 2002. Net als in 2007 zijn Nigerianen, Irakezen, Chinezen en Somaliërs de meest aangehouden verdachten. Hoewel het aandeel al vanaf 2005 dalende is, zijn Nigeriaanse en Italiaanse documenten nog steeds het meest aangetroffen bij de FSD. Athene blijft de luchthaven waar de meeste verdachten vandaan komen, het aandeel verdachten dat van Nigeriaanse luchthavens komt is vanaf 2006 sterk aan het dalen.

Het aantal zaken bij de Helpdesk was 5% lager dan in 2007 en bijna de helft van het aantal zaken van 2006. Dit ligt vooral aan het verminderde aanbod van telecomproviders en de arbeidsinspectie. De KMar zelf en de politieregio's zijn nu de grootste aanbieders. Bij de Helpdesk zijn ook een groot aantal valse bankbiljetten onderzocht, de meest opvallende stijging ten opzichte van 2007 was van het aantal Bulgaarse documenten. Ongeveer een derde van de documenten was Nederlands.

Het jaar 2008 was het eerste jaar waarin informatie over documenten van de overige KMar-districten in het land op een systematische manier is verzameld en weggezet. De meeste verdachten in de 527 zaken waren van de Somalische, Albanese of Turkse nationaliteit. De meest onderkende nationaliteiten documenten waren Nederlandse, Bulgaarse en Italiaanse documenten. Het merendeel van deze verdachten is aangehouden door MTV-teams nadat zij met auto of trein Nederland in waren gereisd vanuit België of Duitsland.

Er is ook een bestand gemaakt waarin de informatie vanuit de drie verschillende bronnen is samengevoegd, zodat een overzicht is ontstaan van alle informatie over documentfraude binnen de KMar voor zover bekend bij de Criminaliteitsanalyseafdeling van het ECID. Van de in totaal 3.219 documenten was meer dan de helft paspoorten, maar ook identiteitskaarten en rijbewijzen zijn veel aangetroffen. Van de 126 verschillende onderkende nationaliteiten documenten waren de meeste Nederlandse, gevolgd door Italiaanse en Bulgaarse.

Er zijn in totaal 67 Nederlandse paspoorten in beslag genomen waar fraude mee is gepleegd. 55,2% van deze Nederlandse paspoorten waren vervalst, waarbij valse personaliabladzijden veruit de meest gebruikte modus operandi was. 34,3% van de zaken betroffen geen gelijkenis, totaal valse Nederlandse paspoorten zijn niet aangetroffen.

Naar aanleiding van het jaaroverzicht zijn enkele aandachtspunten omschreven. Dit waren de problematiek rond de zaken van geen gelijkenis, de stijging van het aantal aangetroffen identiteitskaarten van nieuwe EU-landen (vooral Bulgaarse), de mogelijke invloed van de daling van het aantal passagiers op Schiphol op de cijfers van de FSD, de mogelijke invloed van de kredietcrisis op de illegale migratie naar Nederland en de prognose van het aantal zaken van de FSD in 2009 (schatting: tussen de 713 en 871).

Uit het jaaroverzicht zijn ook enkele ideeën voortgevloeid voor in de nabije toekomst te verrichten onderzoeken. Er zal een verdachten profielanalyse gemaakt worden van de verdachten die op de nationale luchthavens voor documentfraude zijn aangehouden. Ook zal een analyse gemaakt worden van de documentfraude in heel Nederland, dus ook van de zaken buiten de KMar. Tevens zal er een analyse worden gemaakt naar de opkomst en de aard en omvang van de zaken van geen gelijkenis. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de detectie van deze vorm van fraude.

Inhoudsopgave

	Pagina
Hoofdstuk 1 Inleiding	1
1.1 Inleiding	1
1.2 Geraadpleegde bronnen	1
1.3 In kaart gebrachte fraudestromen	1
1.4 Opbouw document	3
1.5 Omschrijving vervalsingen	4
1.5.1 Vals document	4
1.5.2 Vervalst document	4
1.5.3 Goed document	5
Hoofdstuk 2 Falsificatendesk Schiphol	7
2.1 Gecontroleerde documenten	7
2.2 Aantal zaken	8
2.3 Profiel verdachten	8
2.4 Gebruikte reisroute	10
2.4.1 Transit route	12
2.4.2 Route uitreizers	13
2.4.3 Route inreizers	13
2.5 Soorten documenten en Modus Operandi	14
2.5.1 Soorten documenten	14
2.5.2 Nationaliteit documenten	15
2.5.3 Modus Operandi	15
Hoofdstuk 3 Helpdesk	21
3.1 Gecontroleerde documenten	21
3.2 Aantal zaken	21
3.3 Soorten documenten en Modus Operandi	23
3.3.1 Soorten documenten	23
3.3.2 Nationaliteit documenten	25
3.3.3 Modus Operandi	27
Hoofdstuk 4 Overige KMar-districten	30
4.1 Aantal zaken	30
4.2 Profiel verdachten	30
4.3 Reisbeweging	31
4.3.1 KMar instantie	31
4.3.2 Gebruikte voertuig	33
4.3.3 Grensovergang uitreis	34

4.3.4 Grensovergang inreis	35
4.4 Soorten documenten en Modus Operandi	36
4.4.1 Soorten documenten	36
4.4.2 Nationaliteit documenten	36
4.4.3 Modus Operandi	37
Hoofdstuk 5 Totaal overzicht	39
5.1 Aantal zaken	39
5.2 Soorten documenten	40
5.3 Nationaliteit documenten	41
5.4 Modus Operandi	43
Hoofdstuk 6 Nederlandse paspoorten	47
Hoofdstuk 7 Samenvatting	49
Hoofdstuk 8 Aandachtspunten en ontwikkelingen	51

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Inleiding

Voor u ligt het statistisch jaaroverzicht 2008, samengesteld door de afdeling Criminaliteitsanalyse van het Expertise Centrum Identiteitsfraude en Documenten (ECID) van de Koninklijke Marechaussee (KMar). Het document betreft de eerste jaargang in deze vorm. Het overzicht geeft inzicht en overzicht van de aard en omvang van de documentfraude welke door de Koninklijke Marechaussee in Nederland wordt afgehandeld.

Het document is geschreven met de bedoeling een zo breed mogelijk publiek te informeren. Zo zijn er gegevens in opgenomen die slechts voor het management van belang zijn maar ook gedetailleerde informatie die er toe moet leiden dat de werkvloer voldoende geïnformeerd wordt.

De documentfraude wordt binnen de KMar afgehandeld door de Falsificaten Schiphol Desk (FSD), de Falsificatendesks in de overige districten, de Helpdesk maar ook door overig daartoe gekwalificeerd KMar personeel. Ook daarnaast wordt documentfraude bij procesverbaal afgehandeld door daartoe opgeleid personeel van de politie, Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND) of douane. Omdat deze fraude zich op het moment buiten de scope van het ECID plaatsvindt, kan over de aard en omvang van deze fraude geen uitspraak worden gedaan. Hopelijk zullen in de toekomst over dit deel uitspraken gedaan kunnen worden. Afspraken worden gemaakt om in de toekomst ook over deze informatie te beschikken teneinde deze in de analyse te kunnen betrekken.

1.2 Geraadpleegde bronnen

Gegevens uit voornoemde processen worden vastgelegd in het Bedrijfs Processen Systeem (BPS) en Recherche Basis Systeem (RBS). Door de afdeling Criminaliteitsanalyse van het ECID worden deze gegevens in een voor analyse geschikte bestandsvorm overgehaald en bewerkt. Deze bestanden dienen als onderliggende bron aan dit stuk. Gegevens betrekking hebbende op passagiersbewegingen zijn afkomstig uit de statistische jaaroverzichten van de NV Luchthaven Schiphol. Deze jaaroverzichten zijn openbaar.

1.3 In kaart gebrachte fraude stromen

De in dit verslag gebruikte informatie is afkomstig uit een drietal in Excel gemaakte basisbestanden. Er is een bestand gemaakt van de Schiphol-grens zaken (FSD); een bestand van de zaken van de Helpdesk en een bestand van de zaken van de overige KMar districten in het land¹ (niet zijnde afgehandeld door de Helpdesk). Hieronder zal kort worden beschreven hoe deze informatie wordt verzameld.

De FSD handelt die zaken af die in eerste aanleg uit het grensoverschrijdende proces op Schiphol afkomstig zijn. De eerste documentcontrole vindt plaats op het eerste niveau² en

¹ Inclusief zaken van de falsificaten buitenposten van het ECID

² 1^e niveau of 1^e lijnscontrole, controle van documenten met gebruikmaking van beperkte eenvoudige hulpmiddelen

wordt uitgevoerd door personeel van de Brigade Grensbewaking. Indien tijdens deze controle twijfels rijzen aan de echtheid van het document of de identiteit van de gebruiker, wordt het document en in gevallen waarbij getwijfeld wordt aan de identiteit van de gebruiker van het document, de gebruiker aangeboden bij personeel van de FSD. Personeel van de FSD toetst het document versus de persoon op het tweede en/of derde niveau. Indien fraude wordt vastgesteld wordt dit bij proces-verbaal vastgelegd. Een klein gedeelte van de in de tweede lijn aangeboden documentenstroom komt van de op Schiphol opererende migratie- en drugsteams die interventies plegen voor- en na de gebruikelijke grenscontrole

De Helpdesk van het ECID is het eerste aanspreekpunt voor vragen aangaande documenten en betaalmiddelen. Organisaties, zowel publieke als private, kunnen documenten en betaalmiddelen aanbieden indien men twijfel heeft over de echtheid ervan. De documenten worden op echtheid getoetst aan de hand van het fysieke document, maar ook aan de hand van een gefaxte of gemaakte kopie. Deze toetsing vindt plaats op het derde niveau. Niet elke publieke of private organisatie maakt gebruik van de Helpdesk. Zo maakt niet elke opsporingsdienst gebruik van deze diensten, zaken worden ook afgehandeld door eigen specialisten. De korpsen die met name gebruik van de Helpdesk maken, zijn de omliggende regiopolitiekorpsen. Ook niet alle particuliere instellingen en bedrijven maken gebruik van de Helpdesk³. Een aantal van deze instellingen hebben de weg naar het ECID gevonden. Anderen maken gebruik van diensten van commerciële instellingen waar men tegen vergoeding documenten laat controleren. Voorbeelden van zulke instellingen zijn de firma Keesing en ID checker. De toestroom van documenten bij de Helpdesk is zo afhankelijk van derden dat er aan de hand van de cijfers van de Helpdesk geen conclusies mogen worden getrokken met betrekking tot de aard en omvang van documentenfraude in Nederland.

De falsificaten desks in de overige districten, de zogenaamde buitenposten, handelen in principe die zaken af die tijdens de overige KMar werkzaamheden in het land worden aangetroffen. Ook hier geldt dat bij twijfel in de eerste lijn het document wordt aangeboden aan het tweede of derde niveau. Voornoemde werkzaamheden hebben hun oorsprong in de grenscontroles in de zeehavens⁴, overige luchthavens, MTV (Mobiel Toezicht Vreemdelingen) controles langs de oost- en zuidgrens maar kunnen ook hun oorsprong vinden in verkeerscontroles uitgevoerd door de KMar of politie elders in het land. Alle overige niet benoemde documentfraude welke in het BPS is gerelateerd, is door de afdeling Criminaliteitsanalyse verwerkt in dit bestand.

Vanuit de drie hierboven beschreven bestanden is ook een bestand gemaakt waarin deze bestanden samen zijn gevoegd. Dit bestand geeft het totaalbeeld van de informatie over documentfraude in 2008 die bij de afdeling Criminaliteitsanalyse van het ECID bekend is. Bepaalde kenmerken van de gevonden documentfraude die in de drie bestanden wel aan bod zijn gekomen, komen in het totaaloverzicht niet voor. Dit komt doordat er vanuit de drie verschillende bronnen niet altijd dezelfde soort informatie is verzameld. Zo is het niet bekend wie de verdachten waren in zaken die door de Helpdesk zijn afgehandeld voor overige opsporingsdiensten. Ook is het zo dat er geen sprake is van aangehouden verdachten in zaken afgehandeld voor particulieren. Hoewel deze informatie wel is bijgehouden in de databases

³ In het kader van de Wet Arbeid Vreemdelingen en de Wet op de identificatieplicht zijn bedrijven verplicht de identiteit van hun werknemers vast te stellen.

⁴ Met uitzondering van de zaken afgehandeld door de Zeehavenpolitie te Rotterdam.

van de FSD en de andere districten van de KMAR, heeft het geen toegevoegde waarde deze informatie in dit totaalbestand op te nemen. Het gaat hier immers om het totaaloverzicht.

In dit jaaroverzicht worden ook zaken betreffende fraude met bankbiljetten behandeld die door de Helpdesk van het ECID zijn ondervonden. In de grote meerderheid van deze zaken ging het om meerdere bankbiljetten waarbij het aantal bankbiljetten per zaak varieerde van 1 tot 658. Een zaak met meerdere biljetten is echter wel als één zaak en als één document (biljet) opgenomen. Hiervoor zijn drie redenen. De eerste reden is dat er in het geval dat er meerdere bankbiljetten in één zaak werden onderzocht, dit vrijwel altijd hetzelfde soort bankbiljet (valuta en coupure) betrof. Ook betrof het dan veelal hetzelfde soort falsificaat. De tweede reden is dat een valide aantal bankbiljetten in die zaken door de manier van registreren niet mogelijk was. Een uniforme registratie van dit soort zaken was er namelijk nog niet. De derde reden is dat indien het gevonden (niet valide) totaal van de biljetten in de overzichten zouden zijn opgenomen, deze de verhoudingen een erg scheef beeld zou geven. Bovenstaande geldt overigens ook voor creditcards en cheques die eveneens soms in grote getallen werden onderzocht.

1.4 Opbouw document

Dit statistisch jaaroverzicht van het ECID is als volgt opgebouwd.

In hoofdstuk 2 wordt de aard en omvang van de bij de FSD afgehandelde documentfraude beschreven. Belicht worden de gecontroleerde documenten en het aantal daaruit voortgevloeide zaken. Naast een grove profielschets van de aangehouden verdachten zullen ook hun reisbewegingen worden onderzocht en weergegeven. Ook het soort en de 'nationaliteit' van het misbruikte document en de Modus Operandi (MO) zullen worden besproken. De meest voorkomende onderschepte documentsoorten waar fraude mee is gepleegd, paspoorten en identiteitsbewijzen, zullen gedetailleerder worden weergegeven.

In hoofdstuk 3 wordt de aard en omvang van de bij de Helpdesk afgehandelde documentfraude beschreven. Belicht wordt het aantal gecontroleerde documenten en het aantal hieruit voortgevloeide zaken. Door het specifieke karakter van de werkzaamheden van de Helpdesk worden ook de aanbieders van de documenten die hebben geresulteerd in zaken beschreven. De meeste zaken zijn afkomstig van diensten en afdelingen van de Koninklijke Marechaussee van het district Schiphol, maar ook van andere districten van de KMar en de regiopolitie. Deze diensten worden nader belicht. De aard van de fraude zal worden omschreven door het soort document en de gebruikte MO te belichten. Hierbij wordt een tweedeling gemaakt tussen de aard van de fraude geconstateerd bij fysieke documenten (documenten in de originele vorm waarin zij aangeboden zijn) en kopieën van documenten, omdat is gebleken dat de aard en omvang substantieel van elkaar verschillen.

In hoofdstuk 4 wordt de aard en omvang van de documentfraude beschreven welke is afgehandeld door de overige districten van de Koninklijke Marechaussee (buiten Schiphol) in het land, inclusief de zogenaamde buitenposten van het ECID. Van de aangehouden verdachten zal een grove profielschets gemaakt worden, ook de reisbeweging worden bekeken en beschreven. Hoofdstuk 4 wijkt af van hoofdstuk 2 daar we niet alleen te maken hebben met grenzen op de regionale luchthavens maar ook land- en zee grenzen. Ook in dit hoofdstuk wordt het soort, de "nationaliteit" en de MO van het misbruikte document in kaart

gebracht. De meest voorkomende documentsoorten waarmee fraude is gepleegd (paspoorten en identiteitsbewijzen), worden gedetailleerd weergegeven.

Hoofdstuk 5 geeft een totaaloverzicht van de documentfraude welke door de KMar⁵ in BPS is verwerkt. Voor het tot stand komen van dit hoofdstuk zijn de drie bestanden samengevoegd. Door het specialistische karakter van de drie afzonderlijke bestanden zijn niet alle onderwerpen samen te voegen en is het totaaloverzicht minder gedetailleerd. Het hoofdstuk zal inzicht geven in het aantal afgehandelde zaken, de soort en nationaliteit van het document en de gebruikte modus operandi.

Het zesde hoofdstuk zal specifiek op het Nederlandse paspoort ingaan. Hoofdstuk 7 betreft een samenvatting van de voorgaande hoofdstukken. In hoofdstuk 8 is, daar waar mogelijk, stilgestaan bij enkele aandachtspunten en mogelijke toekomstige ontwikkelingen die indirect gevolgen zouden kunnen hebben op de aard en omvang van de documentfraude in de nabije toekomst.

1.5 Omschrijving vervalsingen

De begrippen die hier zullen worden besproken betreffen de diverse vormen van fraude die worden gepleegd met documenten. De modus operandi (MO) van de fraude is in twee niveaus verdeeld. Het eerste niveau is een grove hoofdaanduiding: een document is dan vals, vervalst of goed. In het tweede niveau worden de eerdere aanduidingen verder onderverdeeld naar modus operandi. De definities van de soorten documentfraude van het eerste niveau zullen hieronder worden gegeven met aansluitend de bijbehorende modi operandi. Enkele van deze modi operandi zullen ter verduidelijking nader belicht worden.

1.5.1 Vals document

Een vals document is een compleet nagemaakt (bestaand) document. Ook wel reproductie genoemd.

Modus Operandi Totaal vals.

1.5.2 Vervalst document

Een vervalst document is een op onwettige (frauduleuze) wijze veranderd document.

Modi Operandi Bladzijde vervangen; blanco gestolen, al of niet gesignaleerd; foto vervangen; gestolen/vermist; personalia bladzijde vals; personalia bladzijde vervalst; personalia bladzijde vervangen; valse stempel; verblijfsvergunning blanco gestolen; verblijfsvergunning vervalst; verblijfsvergunning vals; visum blanco gestolen; visum vals; visum vervalst en overige vervalsingen.

⁵ FSD, Helpdesk en overige districten van de KMar in het land.

Bij vervalste documenten treffen wij de MO's "gestolen/vermist document", "blanco gestolen" en "blanco gestolen, niet gesignaleerd document". Deze begrippen zullen hier nader worden uitgelegd.

Blanco gestolen

Authentieke documenten worden soms blanco gestolen. Daar wordt aangifte van gedaan door de autoriteiten. De diefstal vindt plaats voordat de documenten op naam zijn gesteld. De invulling gebeurt dus door de vervalser en daardoor is het document vervalst. De documenten staan onder vermelding van het documentnummer in een of meerdere daartoe bestemde systemen gesignaleerd. Bij deze documenten is gekozen om niet de soort vervalsing te registreren, maar het feit dat het document blanco gestolen is.

Blanco gestolen, niet gesignaleerd

Sommige documenten worden blanco gestolen maar zijn nog niet voorzien van een documentnummer. Het signaleren van deze documenten is daarom niet mogelijk. Aan de afwijkende invulling van deze documenten en het authentiek zijn van het document, kan worden afgeleid dat het document blanco gestolen is. Voorbeeld hiervan is het oude model Italiaanse verblijfsvergunning.

Gestolen/vermist

Door aangifte te doen van verlies of diefstal van een (reis)document verliest hij zijn geldigheid. Door hiermee alsnog te reizen pleegt men een strafbaar feit. Indien een ander van dit document gebruik maakt en hiermee wordt aangehouden wordt de zaak weggeschreven onder de MO geen gelijkenis met de vermelding dat het document als gestolen/vermist geregistreerd stond.

1.5.3 Goed document

Een technisch goed, authentiek, document welke wordt gebruikt door een ander of een goed document, welke verkregen is op valse (frauduleuze) gronden.

Modi Operandi Geen gelijkenis; frauduleus verkregen; fantasie.

Deze modi operandi zullen hieronder verder uitgediept worden.

Geen gelijkenis

Bij een zaak van geen gelijkenis is er niets aan de hand met het document. De persoon die het document gebruikt is echter niet dezelfde als de persoon op de foto van het document en doet zich dus voor als een ander in een poging ergens naartoe te reizen. In drie zaken waarin sprake was van geen gelijkenis, kon de ter beschikkingsteller van het document worden aangehouden.

Frauduleus verkregen

Vaak worden nationale identiteitsbewijzen en verblijfsvergunningen aangetroffen die zijn afgegeven na het overleggen van een vals of vervalst document. Een voorbeeld hiervan is het Spaanse identiteitsbewijs dat wordt aangetroffen bij Nigerianen. Zij hebben een legale status opgebouwd in dat land aan de hand van malafide documenten. De documenten zijn technisch dus goed, maar frauduleus verkregen. Deze documenten worden in beslaggenomen.

Fantasie

Een fantasiedocument is een niet officieel bestaand document. Het is niet vervalst of nageemaakt, omdat een origineel van dit document simpelweg niet bestaat. Het document is dus technisch gezien “goed”. Iemand kan met een dergelijk document een poging doen om bijvoorbeeld naar het buitenland te reizen doch is het niet strafbaar. Van de betreffende documenten is in verband met het afbreukrisico vrijwillig afstand gedaan. In de meeste gevallen betroffen het paspoorten van niet bestaande landen of organisaties zoals het “International Parliament of Safety and Peace”.

Hoofdstuk 2: Falsificaten Schiphol Desk (FSD)

2.1 Aantal gecontroleerde documenten

In 2008 werden door de Brigade Grensbewaking Schiphol (BGS) in totaal 19.796 documenten ter controle aangeboden bij de FSD. Na controle bleek er met 1334 documenten fraude te worden gepleegd. Het aantal aangeboden documenten is met 10,4% gestegen ten opzichte van het voorafgaande jaar. Dit is een trendbreuk. In de jaren 2005, 2006 en 2007 was er namelijk sprake van een afname in het aantal aangeboden documenten. Het aantal aangeboden documenten lag in 2005 op 26.209, in 2006 op 21.935 en 2007 op 17.936. Er werden in 2008 15.581 paspoorten (78,7%), 2.158 verblijfsvergunningen (10,9%), 1190 identiteitskaarten (6%) en 867 overige documenten (4,4%) gecontroleerd en authentiek bevonden.

Het percentage documenten waarvan werd vastgesteld dat er fraude mee werd gepleegd op het totaal aantal gecontroleerde documenten bedroeg 6,7%. In 2007 lag dit nog op 8%. Het percentage onderzochte documenten waarvan door de FSD werd vastgesteld dat er fraude mee werd gepleegd daalt sinds 2004, het jaar dat met het registreren van het aantal aangeboden documenten is begonnen. Het percentage in dat jaar lag op 10%. De 1334 documenten waar fraude mee is gepleegd zijn verwerkt in 951 zaken.

Tabel 2.1.a Soort document	Aantal 2008	Perc. 2008	Aantal 2007	Perc. 2007
Paspoort-nationaal	867	65	1018	65
Identiteitskaart	212	15,9	219	14
Verblijfsvergunning	99	7,4	171	10,9
Rijbewijs-nationaal	90	6,7	87	5,6
Paspoort-vluchtelingen	20	1,5	17	1,1
Paspoort-vreemdelingen	16	1,2	10	0,6
Visum	1	0,1	14	0,9
Overige documenten	30	2,2	30	1,9

Tabel 2.1.b Gecontroleerde documenten	Aantal gecontroleerd	Aantal fraude 2008	Percentage fout 2008	Percentage fout 2007
Paspoort	15581	867	5,6	7,1
Verblijfsvergunning	2158	99	4,6	9,7
Identiteitskaart	1190	212	17,8	21,5
Overige documenten	867	156	18,0	61,2

In tabel 2.1.a zijn de in beslaggenomen documentensoorten weergegeven voor 2007 en 2008 waarbij fraude werd vastgesteld. De volgorde in de top 4 is al jaren onveranderd. In 2008 en 2007 is het percentage paspoorten zelfs identiek (65%). De overige percentages verschillen vergeleken met het voorgaande jaar ook niet noemenswaardig

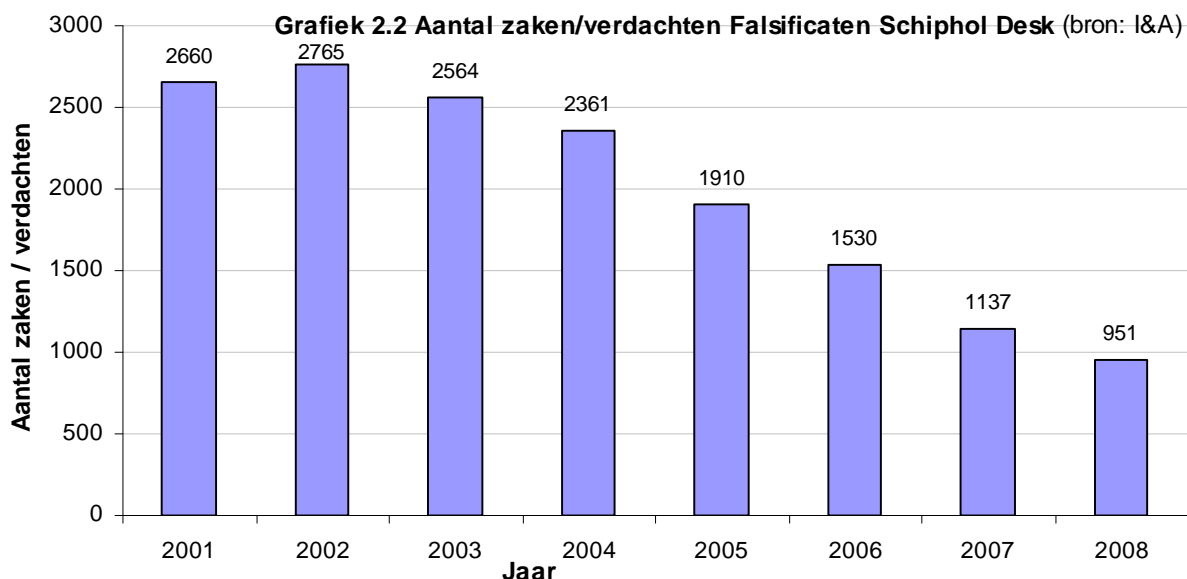
Zoals al vermeld bedroeg het percentage documenten waarmee fraude werd gepleegd ten opzichte van het totaal aantal gecontroleerde documenten door de FSD 6,7%. Per type document verschilt dit percentage. De percentages zijn weergegeven in tabel 2.1.b. Ten opzichte van 2007 zijn deze percentages teruggelopen. Dit houdt in dat er minder van de aangeboden documenten door personeel van de FSD zijn "afgekeurd". Zowel een verminderd aandeel "afgekeurde" documenten als een verminderd aanbod van documenten resulteert in een daling van het aantal ondervonden documenten waar fraude mee is gepleegd.

Dat het percentage foute identiteitskaarten en overige documenten hoger ligt dan die van de paspoorten en verblijfsvergunningen is te verklaren. Identiteitsbewijzen worden vaak als ondersteunend document gebruikt om als bewijs te dienen dat men al in het land van bestemming een bestaan heeft opgebouwd. Deze documenten komen vaak boven water bij de

fouillering van de verdachte en zijn doorgaans van slechte kwaliteit. Vaak worden deze documenten in een setje aangeboden.

2.2 Aantal zaken

In het afgelopen jaar werden er 951 verdachten aangehouden bij de FSD ter zake fraude met reisdocumenten. In acht zaken was er sprake van meerdere betrokkenen. Het totaal aantal aangehouden verdachten nam voor het vijfde jaar op rij af. Dit jaar was de afname 16,4%. De gemiddelde jaarlijkse afname vanaf 2002 bedraagt 16,0%. In grafiek 2.2 is dit verloop van het aantal zaken (aangehouden verdachten) weergegeven. De geleidelijke afname van het aantal zaken door de jaren heen is daar goed in te zien. Opgemerkt moet worden dat 2002 het eerste jaar was dat de FSD zelfstandig werkte binnen het in dat jaar opgerichte Nationaal Bureau Documenten (NBD)⁶. De cijfers van het aantal zaken van 2001 t/m 2006 zijn afkomstig van het bureau informatie en analyse (I&A) van de brigade grensbewaking te Schiphol. De afdeling analyse van het ECID heeft het aantal zaken vanaf 2007 bijgehouden.

2.3 Profiel verdachten

In tabel 2.3 is de top tien weergegeven van de nationaliteit van de aangehouden verdachten. De nationaliteit van de verdachte wordt deels opgemaakt uit de verklaring van de verdachte en/of uit bij de verdachte aangetroffen authentieke identiteitsdocumenten. Er werden in totaal 100 verschillende nationaliteiten opgegeven door de aangehouden verdachten. Niet in alle gevallen is het mogelijk geweest om de opgegeven nationaliteit te verifiëren. In deze tabel is de top 10 ook onderverdeeld naar geslacht en leeftijd.

⁶ Door de oprichting van het Nationaal Bureau Documenten kwam er een scheiding tussen zaken die zich op de grens voordeden (afgehandeld door FSD) en de zaken die door derden werden aangebracht (afgehandeld door de Helpdesk). In 2008 ging het Nationaal Bureau Documenten op in het Expertise Centrum Identiteitsfraude en Documenten.

Tabel 2.3 Nationaliteit top 10 Nationaliteit	Aantal 2008	perc. 2008	perc. 2007	perc. 2006	% man	% vrouw	Gem. leeftijd	Leeftijd min.	Leeftijd max	Standaard deviatie
Irak	98	10,3	13,6	14,1	83,7	16,3	32,2	17	72	10,26
China	60	6,3	4,6	4,4	66,7	33,3	27,8	16	53	8,59
Somalië	49	5,2	4,2	3,1	71,4	28,6	25,3	15	58	7,89
Colombia	41	4,3	3,0	1,3	53,7	46,3	36,1	23	59	9,73
Iran	38	4,0	3,2	3,4	94,7	5,3	31,9	20	69	8,96
Afghanistan	36	3,8	0,5	0,4	75,0	25,0	27,4	15	55	9,37
Sri Lanka	28	2,9	2,6	2,2	96,4	3,6	27,6	16	44	5,88
Ghana	27	2,8	1,7	2,3	88,9	11,1	32,2	19	50	7,83
Albanië	24	2,5	1,9	2,8	83,3	16,7	24,9	15	34	5,04
Dominicaanse Republiek	24	2,5	2,1	1,2	37,5	62,5	32,4	24	50	6,61
Overige nationaliteiten	414	43,5	46,6	45,1	74,8	25,2	30,8	11	71	9,84
Verskillende nationaliteiten	100									

De vier meest aangetroffen nationaliteiten (Nigeria, Irak, China en Somalië) zijn ten opzichte van het voorgaande jaar niet gewijzigd. Opvallend is wel dat het aandeel Nigerianen en Irakezen al sinds 2006 dalende is. Het aandeel Chinezen en Somaliërs stijgt echter sinds 2006. Procentueel gezien is de stijging van het aandeel Afghanen het meest opvallend. Sinds 2006 is hun aandeel van 0,4 naar 3,8 procent gestegen.

Van de aangehouden verdachten was ongeveer driekwart (74,8%) van het mannelijk geslacht. Per nationaliteit verschilt dit. Bij de Sri Lankanen zien wij nagenoeg geen vrouwen onder de aangehouden verdachten. Als enige binnen de top 10 zien wij bij de Dominicanen dat de vrouwen zijn oververtegenwoordigd (62,5%). Ook opvallend is dat bij verdachten uit landen uit het Midden Oosten het mannelijk geslacht is oververtegenwoordigd.

De gemiddelde leeftijd van de aangehouden verdachten bedroeg 30,8 jaar. De jongste verdachte gaf op 11 jaar te zijn, de oudste verdachte 72. Albanen en Somaliërs waren gemiddeld het jongste, respectievelijk 24,9 en 25,3 jaar. Colombianen bleken met gemiddeld 36,1 jaar het oudst. Het grootste leeftijdsverschil tussen de jongste en de oudste verdachten vinden wij bij de verdachten met de Irakese nationaliteit (55 jaar). Het kleinste leeftijdsverschil bij verdachten met de Albanese nationaliteit (19 jaar). Om deze spreiding goed weer te geven is de standaard deviatie weergegeven. De standaard deviatie is een statistisch begrip. Zonder te diep op dit begrip in te gaan kunnen wij stellen dat een afwijking van de gemiddelde leeftijd van meer dan 2 maal de standaard deviatie als extreem mag worden beschouwd.

Bij het *profilen*, één van de controlemethodieken van de grensbewaker, is het bekend zijn met verdachten profielen onontbeerlijk. Onontbeerlijk is het dan om over betrouwbare profielen te beschikken. Belangrijk is dan ook te weten hoe het verdachtenprofiel afwijkt van het normale reizigersprofiel. Om deze reden zal een nadere verdachten profielanalyse worden uitgevoerd.

2.4 Gebruikte reisroute

De in deze paragraaf gerelateerde data is herleid uit het bij de verdachte aangetroffen vliegticket.⁷ In tabel 2.4.a is het aantal zaken per maand van 2008 weergegeven. In de tabel is een onderverdeling gemaakt naar de passagierstroom waarin de aangehouden verdachte zich bevond. Een passagier kon op inreis, uitreis of in transit⁸ zijn.

Tabel 2.4.a Zaken FSD 2008	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal	Perc. 2008	Perc. 2007	
Inreis	28	21	25	23	23	24	25	21	19	20	31	30	Inreis	290	30,5	26,2
Uitreis	19	16	14	8	11	10	20	20	18	24	9	29	Uitreis	198	20,8	16,6
Transit	44	31	50	38	34	33	29	26	45	32	46	55	Transit	463	48,7	57,2
Totaal	91	68	89	69	68	67	74	67	82	76	86	114				

Het percentage in transit aangehouden verdachten nam af ten opzichte van het voorgaande jaar maar is nog wel de grootste groep. Het percentage verdachten op inreis groeit al 4 jaar. Ook het percentage verdachten op uitreis nam dit jaar toe. Vooral in de maanden november, december, januari en maart zijn veel verdachten aangehouden.

Tabel 2.4.b laat zien waar de uiteindelijk aangehouden verdachten werden gecontroleerd en gestopt. Ongeveer 83% van de aangehouden verdachten zijn onderkend door KMar personeel. In 2007 lag dat percentage nog op ongeveer 90%. Ongeveer 17% is onderkend door overige diensten werkzaam op de luchthaven. Van die 17% werd 12,5% onderkend door personeel werkzaam bij de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij, 2,3% door personeel van particuliere beveiligingsmaatschappijen en 1,9% door personeel van de Douane.

Tabel 2.4.b Aanbieders 2008	Aantal 2008	Percentage 2008	Percentage 2007
Aankomst 1,2,3 en 4	208	21,9	24,1
Vertrek 1,2 en 3	129	13,6	13,9
Schengen (aankomst & vertrek)	186	19,6	24,8
Gate controle & MTV	225	23,7	24
Overige	203	21,3	13,2

Zoals eerder genoemd was van alle verdachten bijna 50% in transit op de luchthaven Schiphol. In tabel 2.4.c. is dit uitgewerkt per nationaliteit. Vooral Nigerianen en Chinezen zijn bij de transitverdachten bovengemiddeld vertegenwoordigd. Ongeveer 20% van de verdachten werd aangehouden terwijl zij trachtten Nederland uit te reizen. Vooral Iranen, Albanen en Somaliërs waren oververtegenwoordigd bij de uitreizende verdachten. Ongeveer 30% van de aangehouden verdachten was voornemens Nederland in te reizen.

⁷ Uit een dossier studie is gebleken dat In sommige gevallen verdachten beschikten over tickets waaruit een andere route te herleiden was dan men in de verklaring aangaf.

⁸ Verdachten aangehouden in transit beschikten over een vliegticket met hierop een route met een herkomst en bestemming buiten Schiphol, men gebruikt Schiphol slechts al "overstap". Niet uitgesloten moet worden dat een enkeling ondanks op papier een bestemming buiten Nederland te hebben, toch voornemens was Nederland in te reizen.

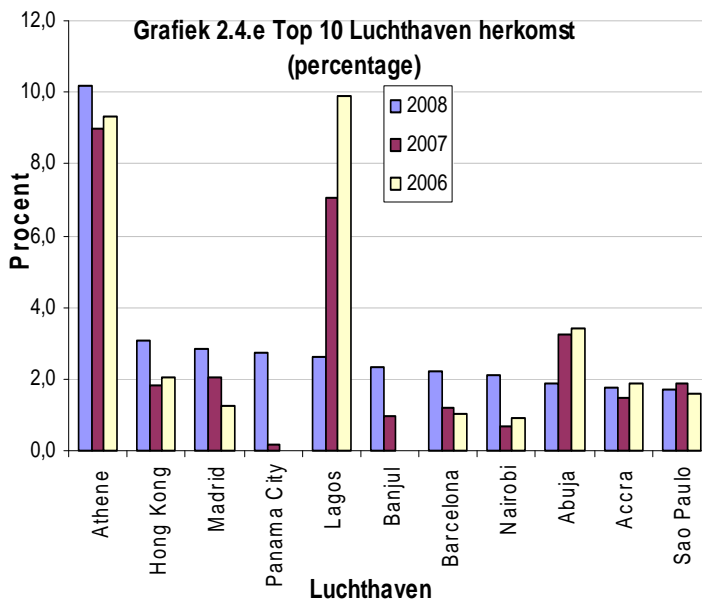
Opvallend is te zien dat Afghanen en Irakezen bij de inreizende verdachten oververtegenwoordigd zijn. Ten slotte is het opvallend te zien dat er geen Dominicanen zijn aangehouden op uitreis. Een derde van de Dominicanen werd aangehouden op inreis, tweederde terwijl zij in transit verbleven.

Tabel 2.4.c			
Reisroute nationaliteit top 10			
Nationaliteit	% inreis	% uitreis	% transit
Nigeria	9,8	16,1	74,1
Irak	60,2	10,2	29,6
China	8,3	18,3	73,3
Somalië	28,6	30,6	40,8
Colombia	34,1	4,9	61,0
Iran	7,9	39,5	52,6
Afghanistan	61,1	16,7	22,2
Sri Lanka	32,1	7,1	60,7
Ghana	22,2	25,9	51,9
Albanië	20,8	33,3	45,8
Dominicaanse Republiek	33,3	0,0	66,7
Totaal	30,5	20,8	48,7

In tabel 2.4.d zijn de luchthavens van herkomst⁹ weergegeven. Athene is de luchthaven waar de meeste verdachten vanuit inreizen. Normaal gesproken hoeven passagiers vanuit deze bestemming niet langs de paspoortcontrole omdat het een intra Schengen vlucht betreft. Gezien het risicovolle karakter van deze herkomst wordt deze echter vaak geobserveerd door MTV-teams. Nagenoeg alle aanhoudingen op deze herkomst zijn begonnen bij een controle van een van deze teams. Verdachten afkomstig uit Hong Kong nemen de tweede plaats in. In tabel 2.4.d worden nog een aantal intra Schengen herkomsten vermeld. De controle in die gevallen vond veelal plaats bij de uitreis (Schengen) controle. Deze verdachten waren in transit.

⁹ Luchthaven herkomst is de laatst aangedane luchthaven, ook al is daar slechts getransigeerd.

Tabel 2.4.d Luchthaven herkomst	2008	2007	2006
Luchthaven			
Athene	97	105	143
Hong Kong	29	21	31
Madrid	27	24	19
Panama City	26	2	0
Lagos	25	82	151
Banjul	24	27	15
Barcelona	21	14	16
Nairobi	20	8	14
Abuja	18	38	52
Accra	17	17	29
Sao Paulo	16	22	24
Stockholm	15	21	13
Colombo	15	11	14
Istanbul	14	16	35
Rome (FCO)	12	12	1
Copenhagen	12	3	5
Milaan (MXP)	11	10	5
Geneve	10	8	10
Overig	526	724	953
Totaal	951	1165	1530

In tabel 2.4.d zijn de relatieve aantallen weergegeven, in grafiek 2.4.e is de top 10 van de herkomsten in procenten weergegeven voor de jaren 2008, 2007 en 2006. Athene blijft zijn aandeel over de jaren behouden, Accra en Sao Paulo behouden ook hun aandeel. Het aandeel verdachten van luchthavens uit Nigeria (Lagos en Abuja) neemt drastisch af. In 2006 waren zij gezamenlijk nog goed voor een aandeel van 13,3%. In 2008 is dit aandeel gedaald naar 4,5%. Het aandeel van de overige in deze top 10 vermelde herkomsten stegen ten opzichte van voorgaande jaren. Panama City is hierbij de grootste stijger.

2.4.1 Transit route

Bijna de helft van de op Schiphol aangehouden verdachten (48,7%) verbleef in transit op de luchthaven Schiphol (zie tabel 2.4.c). Zij werden aangehouden bij het in- of uitreizen van Schiphol. Het aandeel in transit aangehouden verdachten nam licht af ten opzichte van vorig jaar (2007, 56,4%). In tabel 2.4.1.a zijn de zes meest gebruikte transitroutes in beeld gebracht. Verreweg de meest gebruikte route is die tussen Europese¹⁰ herkomsten en Noord Amerikaanse bestemmingen. 21,8% van de verdachten reisde op die route, 13% reisde op routes tussen Zuid & Centraal Amerikaanse herkomsten en Europese¹¹ bestemmingen. Ongeveer 10% van de verdachten reisden tussen bestemmingen binnen Europa. Er is een verschuiving te zien binnen de transit routes. In 2007 werden op de route Noord Afrika – Europa de meeste verdachten onderkend. 18,6% van de verdachten bewoog zich op die route. Nu is dat zoals reeds vermeld de route Europa – Noord Amerika. In 2007 reisde 14,5% van de verdachten op die route.

¹⁰ Europese bestemmingen Schiphol niet inbegrepen.

¹¹ Idem.

Tabel 2.4.1.a Transit route		2008		2007	
		Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Regio herkomst	Regio bestemming				
Europa	Noord Amerika	101	21,8	94	14,5
Zuid & Centr. Amerika	Europa	60	13	95	14,6
Noord Afrika	Europa	48	10,4	121	18,6
Europa	Europa	48	10,4	62	9,5
Europa	Noord Afrika	36	7,8	34	5,2
Verre Oosten	Europa	35	7,6	70	10,8

Tabel 2.4.1.b Transit Europa - Noord Amerika		Aantal
Regio Herkomst		
Spanje		22
Zweden		20
Italië		10
Zwitserland		9
Denemarken		9
Groot-Brittannië		7
Noorwegen		7

De meeste in transit naar Noord-Amerika aangehouden verdachten waren afkomstig vanuit bestemmingen in Spanje, gevolgd door Zweden. Bijna de helft (43%) van de in transit zijnde onderschepte verdachten naar Noord Amerika verbleven op Schiphol in transit vanuit Scandinavische landen (zie tabel 2.4.1a).

2.4.2 Route uitreizers

20,7% van de verdachten werd aangehouden terwijl zij trachtten Nederland uit te reizen. Dit percentage nam iets toe in vergelijking met het voorgaande jaar (2007, 17,4%). In tabel 2.4.2.a is het overzicht van de op uitreis aangehouden verdachten weergegeven. Ongeveer de helft (49,0%) van de uitreizende verdachten was onderweg naar bestemmingen binnen Europa. Ongeveer een kwart van de verdachte (27,3%) was onderweg naar bestemmingen binnen Noord Amerika. Opvallend is dat vergeleken met het jaar 2007 er nagenoeg geen verschuivingen waar te nemen zijn in de percentages op deze routes.

Tabel 2.4.2.a Uitreizers Schiphol	2008		2007	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Regio bestemming				
Europa	96	48,7	95	49,0
Noord Amerika	53	26,9	53	27,3
Noord Afrika	22	11,2	19	9,8
Zuid & Centraal Amerika	13	6,6	16	8,2
Verre Oosten	9	4,6	9	4,6
Zuid Afrika	2	1,0	2	1,0
Midden Oosten	2	1,0	0	0,0

Tabel 2.4.2.b Uitreizers Schiphol Europa	
Land bestemming	Aantal
Groot-Brittannië	38
Turkije	11
Ierland	11
Spanje	6
Zwitserland	5
Italië	5

Zoals eerder vermeld reist ongeveer de helft van de verdachten uit naar bestemmingen binnen Europa. Groot-Brittannië is de meest favoriete bestemming, gevolgd door Turkije en Ierland (zie tabel 2.4.2.b).

2.4.3 Route inreizers

30,5% van de verdachten werd aangehouden terwijl zij trachtten Nederland in te reizen. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2007 (26,2%). In tabel 2.4.3.a is het overzicht van de op inreis aangehouden verdachten weergegeven. Ongeveer de helft van de inreizende verdachten was onderweg vanuit luchthavens binnen Europa. Ruim 16% van de verdachten was afkomstig uit landen uit de Noord Afrikaanse regio. Ook landen uit de regio Zuid en Centraal

Amerika zijn ruim vertegenwoordigd met 13,9%. Het aantal inreizers vanuit de regio's Europa, Zuid Afrika en het Midden Oosten namen ten opzichte van 2007 toe.

Tabel 2.4.3.a Inreizers Schiphol	2008		2007	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Regio Herkomst				
Europa	148	52,7	142	48,5
Noord Afrika	47	16,7	58	19,8
Zuid & Centraal Amerika	39	13,9	46	15,7
Zuid Afrika	16	5,7	11	3,8
Midden Oosten	15	5,3	11	3,8
Verre Oosten	15	5,3	24	8,2
Noord Amerika	1	0,4	1	0,3

Tabel 2.4.3.b Inreizers Schiphol	
Land herkomst	Aantal
Griekenland	74
Turkije	22
Groot-Brittannië	12

In tabel 2.4.3.b is de top 3 van de vanuit de Europese regio Nederland inreizende verdachten weergegeven naar herkomstland. De helft van de verdachten reisde Nederland in vanuit Griekenland, ongeveer 15% vanuit Griekenland, 8% vanuit Groot-Brittannië. Op de route vanuit Griekenland en Turkije worden vooral verdachten aangetroffen die claimen de Iraakse nationaliteit te bezitten.

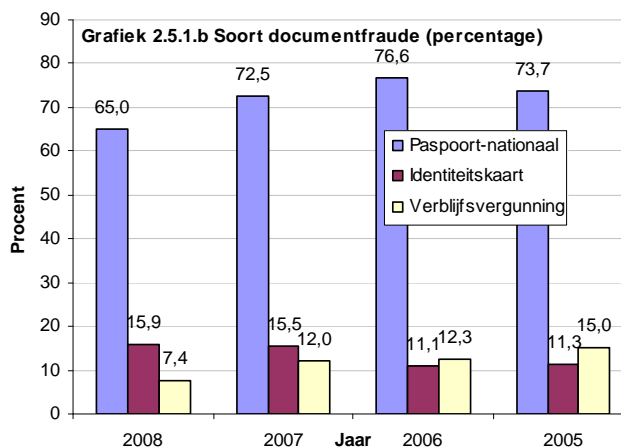
2.5 Documenten en Modus Operandi

In deze paragraaf worden de soorten onderkende documenten beschreven. Belicht wordt het soort document, de herkomst van het document (nationaliteit), het type gepleegde fraude en de gebruikte modus operandi.

2.5.1 Soort document

In 2008 werden 1334 documenten onderkend waarmee fraude werd gepleegd. Tabel 2.5.1.a is een weergave van de in 2008 door de FSD onderkende documenten. Grafiek 2.5.1.b is de weergave van de top 3 van de vanaf 2005 onderkende documenten.

Tabel 2.5.1.a Soort document	2008	
	Aantal	Perc.
Paspoort-nationaal	867	65,0
Identiteitskaart	212	15,9
Verblijfsvergunning	99	7,4
Rijbewijs-nationaal	90	6,7
Paspoort-vluchtelingen	20	1,5
Paspoort-vreemdelingen	16	1,2
Paspoort-special	5	0,4
Paspoort-service	3	0,2
Bankpas	1	0,1
Cheque	1	0,1
Creditcard	1	0,1
Paspoort-diplomatiek	1	0,1
Rijbewijs-internationaal	1	0,1
Visum	1	0,1
Anders, n.l.	16	1,2

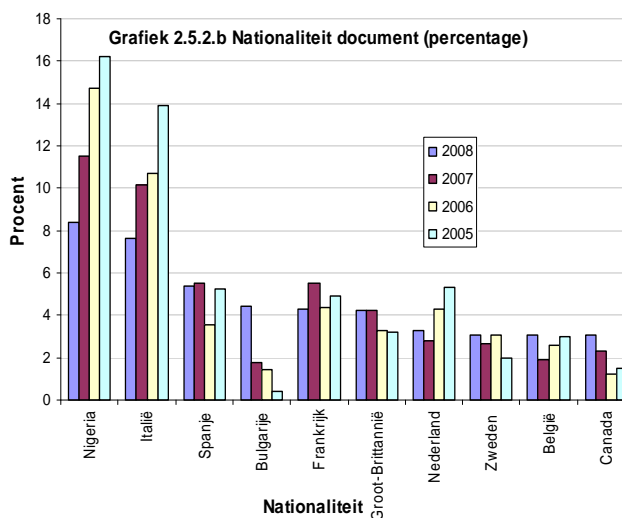
De top 3 van de in 2008 onderkende documenten bestaan uit reis- en verblijfsdocumenten. Toch opvallend is het aantal onderkende rijbewijzen, wat geen grensoverschrijdingdocument is. Rijbewijzen worden veelal gebruikt ter “ondersteuning” van het gebruikte valse / vervalste reisdocument. Het betreffen dan veelal valse exemplaren.

2.5.2 Nationaliteit document

In tabel 2.5.2.a is de top 20 weergegeven van de nationaliteit van de onderkende documenten. De nationaliteit van het document staat los van de route en nationaliteit van de verdachte. Een Iraakees kan immers bijvoorbeeld met een Spaans paspoort reizen van Athene naar Amsterdam. De top 3 van de nationaliteiten van de documenten is vanaf 2005 ongewijzigd al worden de verschillen elk jaar kleiner, zie grafiek 2.5.2.b. De Nigeriaanse documenten worden het meest misbruikt, gevolgd door documenten uit Italië en Spanje. In grafiek 2.5.2.b is de top tien weergegeven in procenten en vergeleken met hun aandeel in voorgaande jaren.

Buiten het teruglopen van het aandeel Nigeriaanse en Italiaanse documenten valt de toename van de Bulgaarse documenten op. Mogelijk dat de toename veroorzaakt is door de toetreding van Bulgarije per 1 januari 2007 tot de Europese Unie, net als Roemenië. Het zijn overigens niet Bulgaren die met deze veelal totaal valse documenten reizen. De totaal valse Bulgaarse identiteitsbewijzen werden veelvuldig gebruikt door Iraakezen die vanuit Griekenland en Turkije naar Nederland poogden te reizen. Ook Turken en Afghanen maken gebruik van Bulgaarse identiteitsbewijzen.

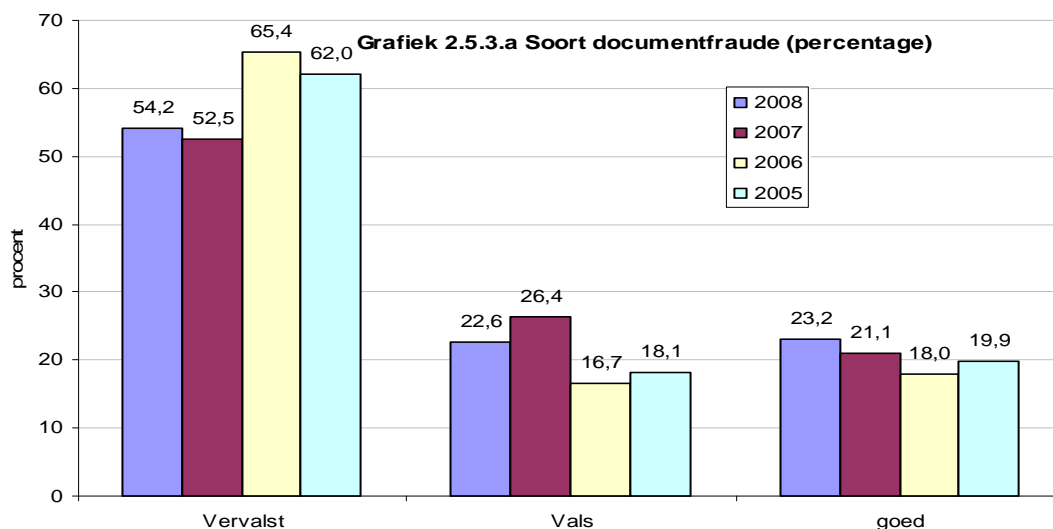
Tabel 2.5.2.a Nationaliteit document (top 20)	2008	
	Aantal	Perc.
Nigeria	112	8,4
Italië	102	7,6
Spanje	72	5,4
Bulgarije	59	4,4
Frankrijk	57	4,3
Groot-Brittannië	56	4,2
Nederland	44	3,3
Zweden	41	3,1
België	41	3,1
Canada	41	3,1
België	41	3,1
China	38	2,8
Irak	35	2,6
Venezuela	34	2,5
Griekenland	28	2,1
Ghana	23	1,7
Litouwen	22	1,6
Duitsland	22	1,6
Gambia	21	1,6
Tsjechië	20	1,5

2.5.3 Modus Operandi

In grafiek 2.5.3.a zijn de verschijningsvormen van de documentfraude weergegeven. De fraude kan in drie verschijningsvormen worden onderverdeeld. Het gebruik maken van een

nagemaakt authentiek document (**vals**), het gebruik maken van een authentiek document waarin veranderingen zijn aangebracht (**vervalst**) of het gebruik maken van een authentiek (**goed**) document dat technisch goed is, maar bijvoorbeeld frauduleus is verkregen of niet aan de gebruiker toebehoort.

De aantallen valse en goede documenten ontlopen elkaar niet veel. In 2008 werden 301 valse en 310 goede documenten onderkend en in beslaggenomen. Vanaf 2006 is er sprake van een gestage stijging in aangetroffen fraude gepleegd met goede documenten.

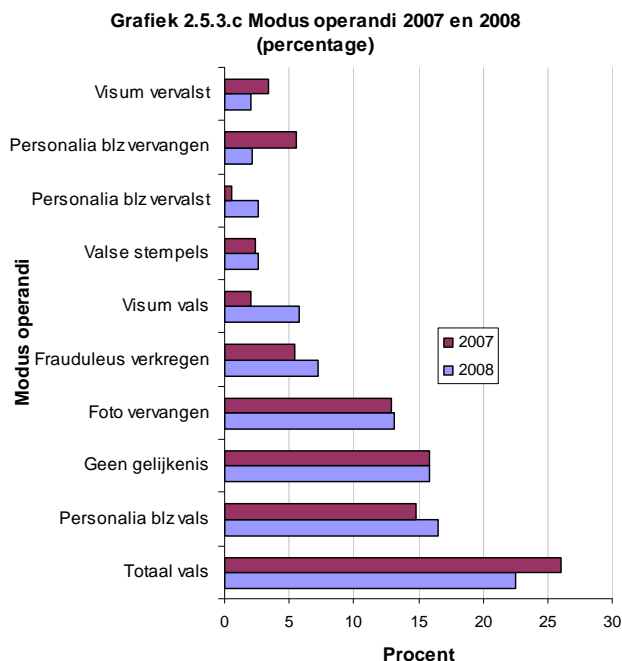
Tabel 2.5.3.b toont de modi operandi van de documentfraude die in 2008 is onderkend. Vanaf 2006 leek er een stijgende lijn te zijn ingezet voor wat betreft het onderkennen van het reizen op andermans document¹², maar deze lijn is in 2008 niet doorgezet (2006 13%; 2007 16%; 2008 15%). De meeste van deze documenten waren technisch goed, maar in enkele zaken was naast sprake van geen gelijkenis ook een vervalsing in het document aanwezig. Wat voor vervalsing dit was, bleek niet uit de informatie. Daarom staan er ook enkele documenten waarbij sprake was van geen gelijkenis onder de vervalste documenten in tabel 2.5.3.b. Er staat ook een document die gestolen of vermist was onder ‘goede’ documenten in de tabel. Dit betreft dan een aangetroffen document dat als gestolen of vermist staat gesignaleerd. Het is een technisch goed document dat niet is vervalst en bij een verdachte is aangetroffen, maar voor zover bekend nog niet is gebruikt om fraude mee te plegen. In volgende hoofdstukken zullen ook enkele van dit soort zaken voorkomen.

Het percentage onderkennen van een frauduleus verkregen document neemt in de loop van de jaren toe (2005 4,5%; 2006 5,5%; 2007 5,4% en in 2008 7,3%). Opgemerkt moet worden dat het onderkennen van een frauduleus reisdocument nagenoeg onmogelijk is als men alleen dit document ter inzage aanbiedt. De frauduleus verkregen documenten werden bij onderkenning aangeboden samen met een ander vals of vervalst document of ze werden bij fouilleren van een verdachte aangetroffen.

¹² De zogenaamde “geen gelijkenis”zaken of ook wel impostor genoemd.

Grafiek 2.5.3.c toont de modi operandi van de documentfraude over de afgelopen twee jaar, weergegeven in percentage van het totaal.

Tabel 2.5.3.b Modus Operandi documentfraude		2008	
		Aantal	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi		
Vervalst	Personalia blz vals	220	16,5
	Foto vervangen	175	13,1
	Visum vals	77	5,8
	Valse stempels	35	2,6
	Personalia blz vervalst	34	2,5
	Overige vervalsingen	33	2,5
	Personalia blz vervangen	28	2,1
	Visum vervalst	27	2,0
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	25	1,9
	Blanco gestolen	22	1,6
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	18	1,3
	Verblijfsvergunning vals	10	0,7
	Geen gelijkenis	6	0,4
	Visum blanco gestolen	6	0,4
	Bladzijde vervangen	5	0,4
	Verblijfsvergunning vervalst	2	0,1
Totaal		723	54,2
Vals	Totaal vals	301	22,6
Totaal		301	22,6
Goed	Geen gelijkenis	205	15,4
	Frauduleus verkregen	97	7,3
	Fantasie	4	0,3
	Terbeschikkingsteller	3	0,2
	Gestolen/vermist	1	0,1
Totaal		310	23,2
Totaal		1334	100,0

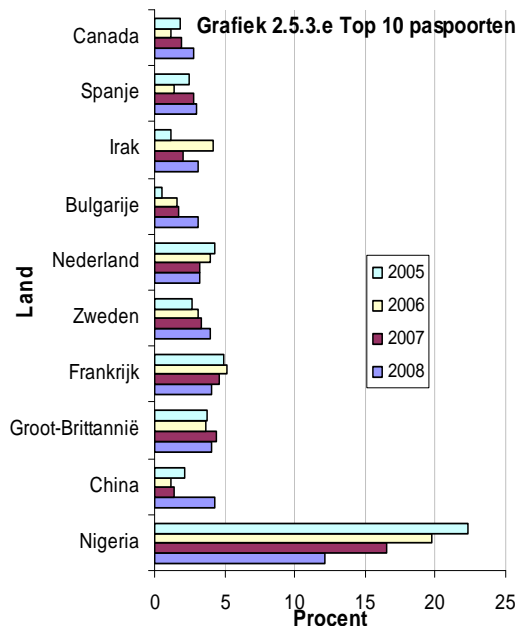

Uit grafiek 2.5.3.c valt op te maken dat het beeld ten opzichte van 2007 bij enkele modi operandi is verschoven. De grootste procentuele afname is te zien bij de vervangen personalia bladzijde (2,1%, was 5,6%) en vervalste visa (2,0%, was 3,5%). De sterkste toename is te zien bij de valse visa (van 2,0% naar 5,8%). Deze sterke toename is voor het grootste deel toe te schrijven aan Chinezen die met valse visa in hun authentieke paspoort trachtten naar Zuid-Amerikaanse bestemmingen (vooral Suriname en Peru) door te reizen¹³.

Niet elk document leent zich voor documentfraude. Er zijn bepaalde documentsoorten favoriet. Soms is de keuze voor een bepaald document logisch. Met alleen een identiteitskaart van een niet EU land mag je niet buiten Schengen reizen, door het gebruik maken van een paspoort van een bepaald land trek je alleen al aandacht. In tabel 2.5.3.d is de top 10 weergegeven van de aangetroffen paspoorten, waarbij tevens de meest gebruikte modi operandi per nationaliteit van het paspoort zijn weergegeven. Het onderkennen van paspoorten van een bepaald land laat een grillig beeld zien. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het al of niet reizen van groepen migranten die zich voornamelijk bezigen met dit soort paspoort, anderzijds zou het kunnen worden veroorzaakt door de invoering van documenten die minder gevoelig zijn voor fraude. In grafiek 2.5.3.e is het verloop van het aantal onderkende paspoorten over de laatste vier jaar binnen de top 10 van 2008 weergegeven.

¹³ Getwijfeld wordt of deze Chinezen daadwerkelijk het voornemen hebben zich in deze landen te vestigen. Het vermoeden bestaat dat zij vanuit deze landen naar Noord Amerika, maar ook weer terug Europa in reizen.

Tabel 2.5.3.d Paspoot fraude	Totaal	Top 3 Modus Operandi	Aantal
Nigeria	105	Personalia blz vals	30
		Personalia blz vervangen	23
		Valse stempels	12
China	37	Visum vals	27
		Personalia blz vals	4
		Geen gelijkenis	3
Groot-Brittannië	35	Geen gelijkenis	14
		Personalia blz vals	12
		Totaal vals	5
Frankrijk	35	Totaal vals	15
		Foto vervangen	8
		Personalia blz vals	7
Zweden	34	Geen gelijkenis	23
		Foto vervangen	7
		Personalia blz vals	2
Nederland	28	Geen gelijkenis	17
		Personalia blz vals	6
		Overige vervalsingen	2
Bulgarije	27	Foto vervangen	12
		Personalia blz vals	7
		Personalia blz vervalst	5
Irak	27	Verblijfsvergunning blanco gestolen	9
		Verblijfsvergunning vals	6
		Overige vervalsingen	5
Spanje	26	Personalia blz vals	14
		Totaal vals	6
		Geen gelijkenis	3
Canada	24	Geen gelijkenis	17
		Foto vervangen	6
		Personalia blz vervalst	1

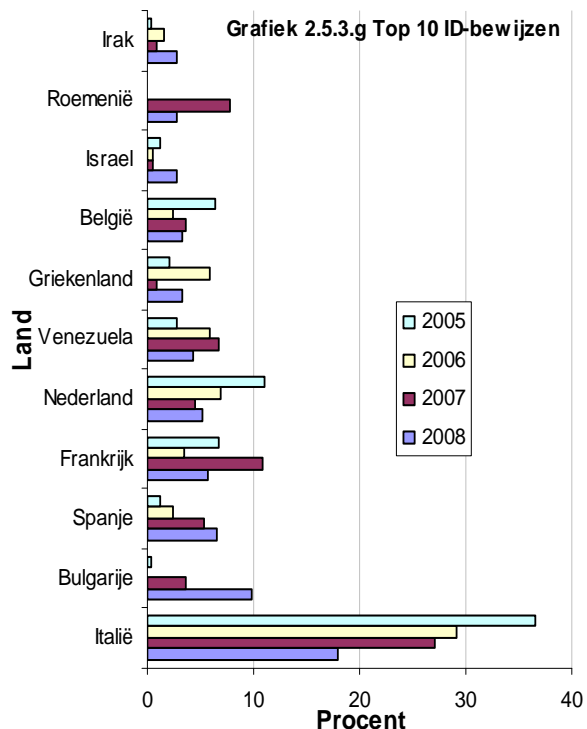

In tabel 2.5.3.f is de top 10 weergegeven van de aangetroffen identiteitsbewijzen, waarbij tevens de meest gebruikte modus operandi per nationaliteit van het document is weergegeven. Voor het al of niet aantreffen van bepaalde identiteitsbewijzen geldt hetzelfde als bij de aangetroffen paspoorten, zie hiervoor de weergave in grafiek 2.5.3.f. Zeker tussen de identiteitsbewijzen bevonden zich technisch zeer zwakke documenten. Voorbeelden hiervan zijn de Italiaanse identiteitsbewijzen. In 2007 zijn hiervoor sterkere documenten in de plaats gekomen, wat mogelijk een verklaring is voor de verdere daling van het aantal onderkende Italiaanse identiteitsbewijzen.

Elk type identiteitsbewijs leent zich voor een bepaalde modus operandi. Zo zien wij bij bepaalde nationale identiteitskaarten dat zij voornamelijk als totaal vals worden aangetroffen. Een voorbeeld hiervan zijn de Israëlische identiteitsbewijzen die alleen totaal vals werden aangetroffen. Het betreffen hier vaak de technisch zwakke documenten. Italië heeft sinds 2007 een technisch sterker document ingevoerd maar de totaal valse documenten betreffen het oude type waarvan de geldigheid van de laatst uitgegeven documenten in 2016 verloopt. De technisch sterke documenten worden veelal slechts gebruikt door anderen dan de eigenaar van het document. Wij zien die zogenaamde geen gelijkenis zaken onder andere bij de technisch sterke Nederlandse identiteitskaart.

Het aantal onderkende Bulgaarse identiteitsbewijzen steeg in 2008, net als het aantal onderkende Bulgaarse paspoorten. Ook het misbruik van de Spaanse identiteitskaart stijgt vanaf 2005. Deze documenten werden in 2008 veelal door Dominicanen gebruikt, in de meeste gevallen in combinatie met een Spaans paspoort waarvan de personaliapagina was vervangen door een vals exemplaar of waarvan de personalia pagina was vervalst.

Tabel 2.5.3.f Identiteitsbewijzen fraude		Totaal	Aantal
Nationaliteit document	Top 3 Modus Operandi		
Italië	Totaal vals	38	19
	Frauduleus verkregen		8
	Foto vervangen		6
Bulgarije	Foto vervangen	21	9
	Personalialia blz vervalst		5
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd		3
Spanje	Totaal vals	14	10
	Geen gelijkenis		2
	Frauduleus verkregen		1
Frankrijk	Totaal vals	12	9
	Foto vervangen		1
	Frauduleus verkregen		1
Nederland	Geen gelijkenis	11	8
	Totaal vals		2
	Frauduleus verkregen		1
Venezuela	Frauduleus verkregen	9	6
	Totaal vals		2
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd		1
Griekenland	Totaal vals	7	6
	frauduleus verkregen		1
België	Totaal vals	7	5
	Geen gelijkenis		2
Israël	Totaal vals	6	6
Roemenië	Totaal vals	6	5
	Personalialia blz vervalst		1
Irak	Totaal vals	6	1

In bovenstaande tabellen en grafieken is de meest voorkomende documentfraude met identiteitsbewijzen weergegeven. Een overzicht van welke documenten in combinatie met het type fraude in 2008 meer dan negen keer werden ondervonden bij de FSD zijn weergegeven in tabel 2.5.3.h.

Tabel 2.5.3.h Meest voorkomende documentfraude >9			Aantal
Nationaliteit document	Soort document	Modus operandi	
Nigeria	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vals	30
China	Paspoort-nationaal	Visum vals	27
Nigeria	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vervangen	23
Zweden	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	23
Italië	Identiteitskaart	Totaal vals	19
Canada	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	17
Nederland	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	17
Frankrijk	Paspoort-nationaal	Totaal vals	15
Italië	Verblijfsvergunning	Totaal vals	15
Groot-Brittannië	Paspoort-nationaal	Geen gelijkenis	14
Spanje	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vals	14
Venezuela	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vals	13
Bulgarije	Paspoort-nationaal	Foto vervangen	12
Groot-Brittannië	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vals	12
Nigeria	Paspoort-nationaal	Valse stempels	12
Nigeria	Paspoort-nationaal	Frauduleus verkregen	11
Spanje	Verblijfsvergunning	Frauduleus verkregen	11
Spanje	Identiteitskaart	Totaal vals	10
Tsjechië	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vals	10
Italië	Verblijfsvergunning	Frauduleus verkregen	10

Het meest aangetroffen werden Nigeriaanse paspoorten waarvan de personalia bladzijde van het authentieke document was vervangen door een vals exemplaar (30). De derde positie wordt ingenomen door Nigeriaanse paspoorten waarvan de personalia pagina is vervangen

door een ander niet in dat paspoort behorende authentieke personalia bladzijde¹⁴ (23). Deze documenten werden nagenoeg allemaal aangetroffen bij Nigeriaanse staatsburgers. Zij verplaatsen zich voornamelijk vanuit Spanje en Italië naar Nigeria. In meerdere gevallen werden bij hen tevens Italiaanse of Spaanse identiteits- of verblijfsdocumenten aangetroffen die waren afgegeven op het vervalste paspoort. Deze Spaanse en Italiaanse documenten zijn als frauduleus afgegeven documenten in beslaggenomen.

Op de tweede positie treffen wij het Chinese paspoort welke was voorzien van een vals visum. Het paspoort is authentiek (niet vals of vervalst) doch door het aanbrengen van het valse visum vervalst men het paspoort. Het betroffen hier voornamelijk visa geschikt om Suriname, Peru en Zwitserland in te reizen.

Verder is het opvallend dat in de top 10 van deze weergave vier documenten staan die werden gebruikt door zogenaamde impostors, die vallen onder de geen gelijkenis zaken. Het betreffen hier de als technisch “sterk” te bestempelen Zweedse, Canadese, Britse en Nederlandse paspoorten.

¹⁴ De ingevoegde authentieke personalia bladzijde is blanco “gestolen” en nadien ingevuld.

Hoofdstuk 3: Helpdesk

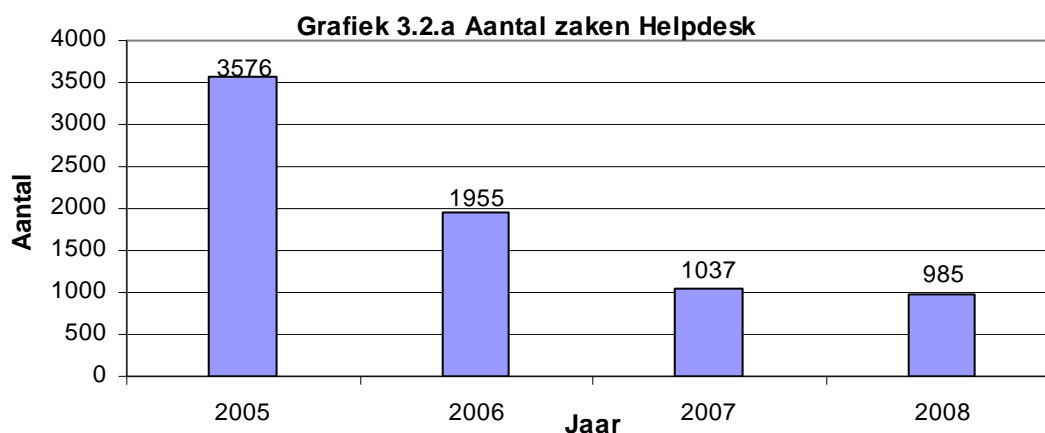
3.1 Aantal gecontroleerde documenten

In dit derde hoofdstuk zal de informatie worden besproken over de documenten die bij de Helpdesk van het ECID binnen zijn gekomen in 2008. In totaal 20.928 documenten werden in 2008 ter beoordeling aangeboden bij de Helpdesk. Dit aantal is groter dan het aantal documenten dat ter beoordeling bij de Helpdesk werd aangeboden in 2006 en 2007. Ten opzichte van 2007 is het een stijging van 10,6%, in 2007 waren er namelijk 18.999 documenten ter beoordeling aangeboden. Ten opzichte van 2006 (19.880 documenten) is het aantal aangeboden documenten in 2008 een stijging van 5,3%.

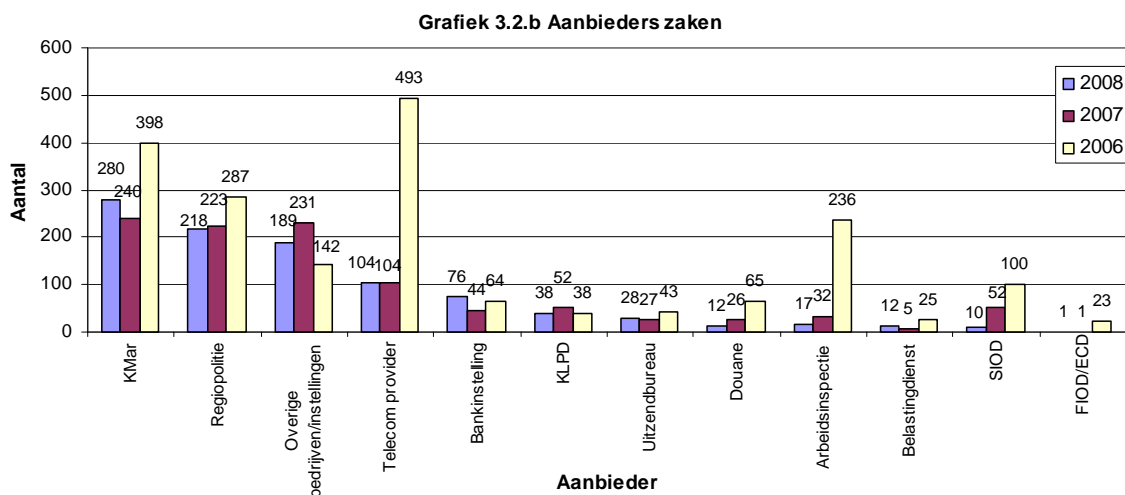
Van die 20.928 aangeboden documenten bleek bij 1.163 documenten sprake van fraude te zijn. Het percentage documenten waar fraude mee is gepleegd ten opzichte van het aantal gecontroleerde documenten bedroeg daarmee 5,6%.

3.2 Aantal zaken

De 1.163 documenten waar mee is gefraudeerd zijn verwerkt in 985 zaken. Dit aantal zaken in 2008 bij de Helpdesk is een daling van 5% ten opzichte van 2007. Die daling is klein vergeleken met de dalingen in het aantal zaken ten opzichte van het jaar ervoor van 47% in 2007 en 45% in 2006. In grafiek 3.2.a is het aantal zaken van de Helpdesk in de afgelopen jaren afgebeeld. Hier is duidelijk te zien dat het aantal zaken vanaf 2005 aan het dalen is.

De daling van het aantal zaken is vooral veroorzaakt door het verminderde aanbod van zaken van particuliere instellingen, vooral telecomproviders. In grafiek 3.2.b is te zien wie in de afgelopen drie jaar de aanbieders van de zaken van de Helpdesk waren. Duidelijk is dat de daling van het aanbod in 2007 vooral lag in het verminderde aanbod van telecomproviders, de KMar en de arbeidsinspectie. Ten opzichte van 2007 is er in 2008 niet veel veranderd in het aanbod van zaken vanuit de verschillende aanbieders. Opvallend is wel het dalend blijvende aanbod van de Douane en de SIOD.

Een groot aantal documenten dat de Helpdesk ontvangt voor controle is in de vorm van kopieën (per fax of mail), de rest wordt in originele vorm aangeboden. Van de 20.928 in 2008 aangeboden documenten waren er 16.755 kopieën (87%). In 2006 was dit percentage 80.1, in 2007 89.2. Van de 1.163 documenten waar fraude mee gepleegd is was 37% (430 documenten) in de vorm van een kopie. Omdat het soort valse en vervalste documenten dat in de vorm van een kopie wordt aangeboden erg verschilt van de documenten die in originele vorm worden aangeboden, worden de kopieën en de originele documenten in dit hoofdstuk ook apart van elkaar beschreven.

Tabel 3.2.c
Top 5 Aanbieders kopie zaken

	Aantal	Percentage
Overige bedrijven/instellingen	108	26,7
Telecom provider	100	24,8
Bankinstelling	69	17,1
Uitzendbureau	25	6,2
Gemeente	19	4,7

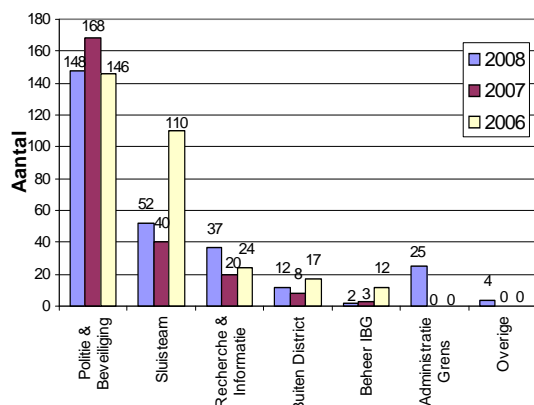
Tabel 3.2.d
Top 5 Aanbieders originele zaken

	Aantal	Percentage
KMar	276	47,5
Regiopolitie	208	35,8
KLPD	30	5,2
Nederlandse Spoorwegen	13	2,2
Douane	12	2,1

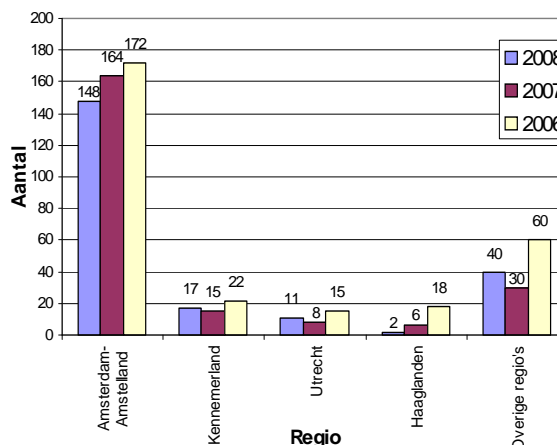
In de tabellen 3.2.c en 3.2.d is te zien wie de vijf grootste aanbieders waren van de zaken aan de Helpdesk, gesplitst in kopieën en originele documenten. Duidelijk is dat vrijwel alle zaken van de KMar en de regiopolitie originele documenten waren. 47,5% van de zaken met originele documenten waren afkomstig van de KMar, gevolgd door 35,8% van de regiopolitie. De zaken van gekopieerde documenten komen van veel verschillende aanbieders, maar telecomproviders zijn (ondanks het afgenomen aanbod) nog wel de grootste aanbieders (24,8%), gevolgd door bankinstellingen (17,1%).

De grootste aanbieders van zaken zijn dus de KMar en de verschillende regiopolitiekorpsen. Het is interessant om te bekijken vanuit welke organisaties binnen de KMar en van welke regiopolitiekorpsen deze zaken zijn binnengekomen. Dit is te zien in de grafieken 3.2.e en 3.2.f.

Grafiek 3.2.e Zaken afkomstig KMar

Grafiek 3.2.f Zaken afkomstig regiopolitie

In grafiek 3.2.e is te zien dat net als in de voorgaande jaren de meeste zaken binnen de KMar afkomstig zijn van Politie & Beveiliging op Schiphol. Daarna brengt het Sluisteam de meeste zaken binnen, hoewel dit aantal in 2007 en 2008 een stuk lager ligt dan in 2006. Wat in 2008 opvalt ten opzichte van de andere jaren, is dat er 25 zaken van de KMar administraties aan de grens bij Schiphol kwamen. De politieregio Amsterdam-Amstelland is zoals in tabel 3.2.f is te zien hofleverancier van zaken aan de Helpdesk vanuit de regiokorpsen, net als in voorgaande jaren. Vanuit de regio Haaglanden komen steeds minder zaken, het aantal zaken van de regio's Kennemerland en Utrecht ligt wel op het niveau van de vorige jaren.

3.3 Soorten documenten en Modus Operandi.

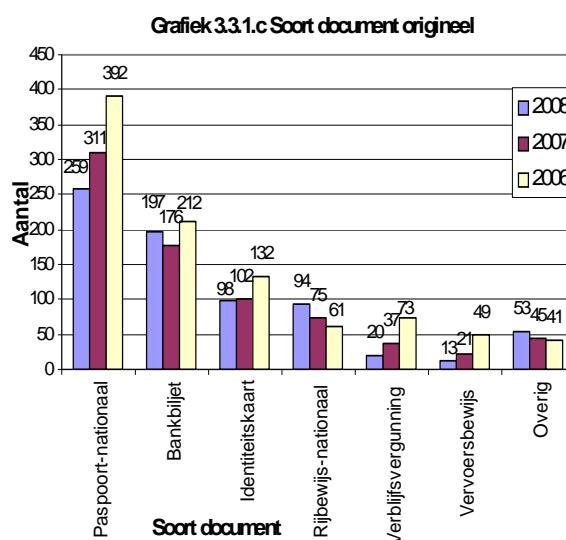
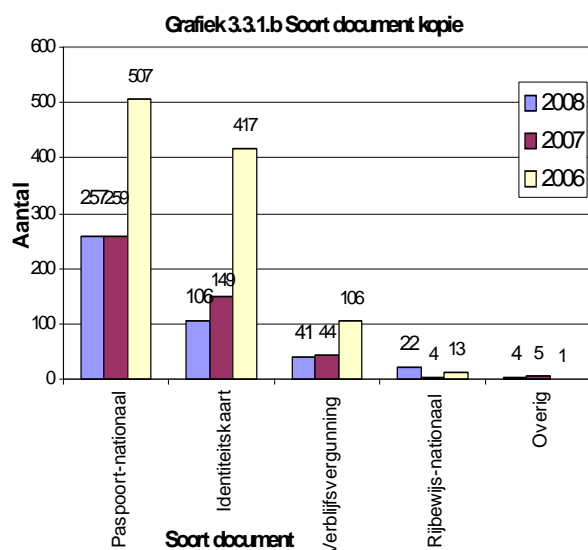
Deze paragraaf zal dieper ingaan op de documenten die voor fraude zijn gebruikt en bij de Helpdesk in 2008 zijn ondervonden. De soorten documenten, de nationaliteit van de documenten en de modus operandi zullen hierbij aan bod komen.

3.3.1 Soorten documenten

De soorten documenten die door de Helpdesk zijn onderkend waar fraude mee is gepleegd zijn weergegeven in tabel 3.3.1.a. Bijna de helft betrof nationale paspoorten (44.4%). Ook zijn er veel identiteitskaarten (17.5%) en bankbiljetten (16.9%) onderkend waar fraude mee is gepleegd. Over deze bankbiljetten volgt verder in deze paragraaf meer informatie.

Tabel 3.3.1.a		
Soort document	Aantal	Percentage
Paspoort-nationaal	516	44,4
Identiteitskaart	204	17,5
Bankbiljet	197	16,9
Rijbewijs-nationaal	116	10,0
Verblijfsvergunning	61	5,2
Creditcard	23	2,0
Overig	15	1,3
Vervoersbewijs	13	1,1
Cheque	6	0,5
Rijbewijs-internationaal	4	0,3
Bankpas	2	0,2
Paspoort-diplomatiek	2	0,2
Paspoort-vreemdelingen	2	0,2
Paspoort-service	1	0,1
Paspoort-vluchtelingen	1	0,1

Als er wordt gekeken naar het soort document dat bij de Helpdesk is binnengekomen als kopie of origineel, zijn er verschillen te zien. Zowel bij de kopieën als bij de originelen is het nationale paspoort al vanaf 2006 het meest onderkende soort document, zoals te zien in tabellen 3.3.1.b en 3.3.1.c. Verder zijn er veel minder soorten documenten waar fraude mee is gepleegd als kopie dan als origineel bij de Helpdesk aangeboden. Identiteitskaarten komen zowel origineel als in kopievorm veel voor. Het grootste verschil is het grote aantal bankbiljetten dat in originele vorm bij de Helpdesk wordt aangeboden, als kopie komen ze helemaal niet voor. Wat verder opvalt, is dat het aantal verblijfsvergunningen en vervoersbewijzen die origineel zijn aangeboden vanaf 2006 flink aan het dalen is. Nationale rijbewijzen komen door de jaren heen echter steeds meer voor.

In tabel 3.3.1.d is te zien welke bankbiljetten er bij de Helpdesk als vals zijn ondervonden. Zoals in hoofdstuk 1 al is vermeld is kan één document in deze tabel in werkelijkheid meerdere bankbiljetten zijn geweest. Zie hoofdstuk 1 voor de redenen van deze manier van statistische verwerking van de bankbiljetten. Ruim driekwart (75.6%) van de bankbiljetten betroffen eurobiljetten. In de meeste gevallen ging het om biljetten van 50 euro. Bijna twintig procent van de bankbiljetten waren Amerikaanse Dollars, in de meeste gevallen van 100 Dollar. Verder zijn er nog enkele Britse Ponden en in één geval Zwitserse Francs aangetroffen.

Tabel 3.3.1.d Bankbiljetten	Opdrukwaarde biljet	Aantal documenten	Totaal	Percentage
Euro	10	1	149	75,6
	20	10		
	50	90		
	100	26		
	200	10		
	500	2		
	onbekend	9		
U.S. Dollar	50	5	39	19,8
	100	29		
	onbekend	5		
Britse Pond	20	7	8	4,1
	50	1		
Zwitserse Franc	100	1	1	0,5

3.3.2 Nationaliteit documenten

In totaal zijn er documenten van 72 verschillende nationaliteiten bij de Helpdesk onderkend. In tabel 3.3.2.a is te zien dat 31.0% van deze documenten Nederlands was. Met 12.8% hadden de Eurobiljetten ook een groot aandeel. Dat de Verenigde Staten van Amerika in tabel 3.3.2.a staan is grotendeels veroorzaakt door de valse Dollarbiljetten (39 van de 49 documenten) die zijn ondervonden.

Tabel 3.3.2.a Nationaliteit document top 10	Aantal	Percentage
Nederland	360	31,0
Euro	149	12,8
Frankrijk	57	4,9
Bulgarije	51	4,4
Litouwen	39	3,4
Verenigde Staten van Amerika	49	4,2
Italië	35	3,0
Portugal	34	2,9
Nigeria	33	2,8
België	28	2,4

In de tabellen 3.3.2.b en 3.3.2.c zijn de meest voorkomende nationaliteiten van de documenten gesplitst in kopieën en originele documenten. Er zijn originele documenten van 68 verschillende nationaliteiten ondervonden bij de Helpdesk tegenover 23 verschillende nationaliteiten bij de documenten die in kopievorm zijn aangeboden. In tabel 3.3.2.c is te zien dat alle Eurobiljetten in originele vorm zijn aangeboden. De Nederlandse documenten maken bij de kopieën maar liefst 65.6% uit van het totale aantal documenten, bij de originelen maar 10.6%. Franse en Portugese documenten werden vooral in kopievorm aangeboden, Nigeriaanse en Italiaanse documenten vrijwel allemaal in originele vorm.

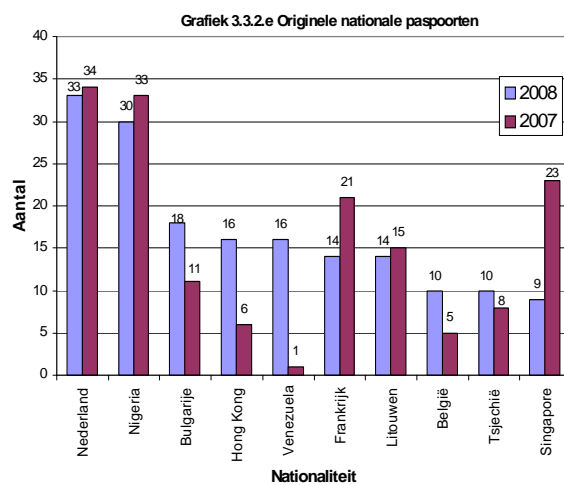
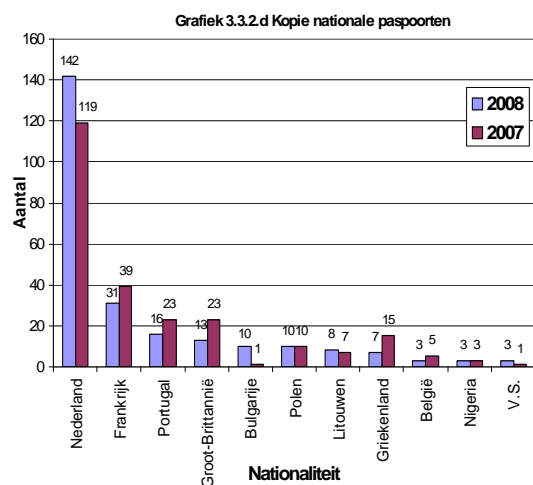
Tabel 3.3.2.b Nationaliteit document kopieën top 10	Aantal	Percentage
Nederland	282	65,6
Frankrijk	40	9,3
Portugal	23	5,3
Groot-Brittannië	13	3,0
Bulgarije	12	2,8
Polen	11	2,6
België	10	2,3
Litouwen	9	2,1
Griekenland	7	1,6
Verenigde Staten van Amerika	3	0,7

Tabel 3.3.2.c Nationaliteit document originelen top 10	Aantal	Percentage
Euro	149	20,3
Nederland	78	10,6
Verenigde Staten van Amerika	46	6,3
Bulgarije	39	5,3
Italië	33	4,5
Litouwen	30	4,1
Nigeria	30	4,1
Tsjechië	23	3,1
Venezuela	23	3,1
Groot-Brittannië	21	2,9

In paragraaf 3.3.1 van dit hoofdstuk is te zien geweest dat de nationale paspoorten en de identiteitskaarten de bij de Helpdesk meest voorkomende soorten documenten waren. In deze paragraaf gaat het over de nationaliteit van de documenten. Het is ook interessant om de combinatie van die twee te bekijken, dus de nationaliteiten van de identiteitskaarten en de nationale paspoorten. In de grafieken 3.3.2.d en 3.3.2.e zijn de meest voorkomende nationaliteiten te zien van de kopieën en van de originele nationale paspoorten.

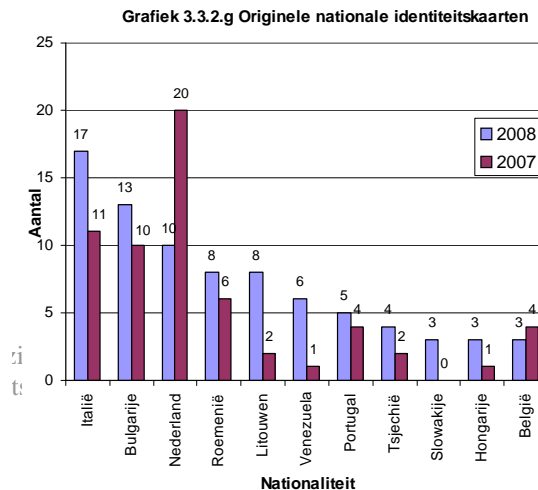
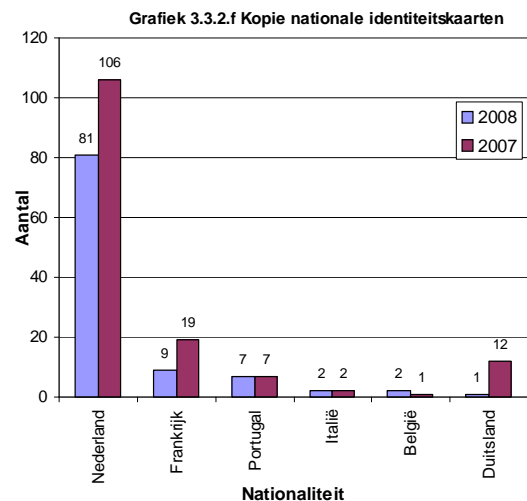
Nederlandse paspoorten zijn zowel bij de kopieën als bij de originele paspoorten de meest voorkomende nationaliteit. Bij de kopieën is te zien dat er ten opzichte van 2007 weinig grote verschillen zijn. Het aantal Nederlandse paspoorten is iets gestegen, de aantallen van enkele andere landen zijn wat gedaald. Opvallend is wel de stijging in de Bulgaarse paspoorten, in 2007 was het er één, in 2008 zijn er tien gekopieerde Bulgaarse paspoorten ondervonden waar fraude mee is gepleegd.

Bij de originele paspoorten in tabel 3.3.2.e is te zien dat de meeste Nederlands en Nigeriaans zijn. Ook bij de originele is het aantal Bulgaarse paspoorten gestegen (van 11 naar 18). Ook het aantal paspoorten van Hong Kong (van 6 naar 16) en van Venezuela (van 1 naar 16) is flink gestegen. Het aantal ondervonden paspoorten van Singapore is daarentegen flink gedaald ten opzichte van 2007, van 23 naar 9.

Bij de nationaliteiten van de gekopieerde en de originele identiteitskaarten zijn duidelijke verschillen te zien. Wat vooral opvalt, is dat er niet veel gekopieerde identiteitskaarten van verschillende nationaliteiten voorkomen. Het zijn vooral Nederlandse identiteitskaarten, waarvan het aantal in vergelijking met 2007 wel is gedaald, zie tabel 3.3.2.f. Ook bij de gekopieerde Franse en Duitse identiteitskaarten is een daling te zien. De oorzaak hiervan is dat er in 2008 in totaal 106 gekopieerde identiteitskaarten bij de Helpdesk zijn ondervonden waar fraude mee is gepleegd, tegenover 148 in 2007.

Vergeleken met de kopieën zijn er veel meer verschillende nationaliteiten in beeld gekomen bij de originele identiteitskaarten. Waar de Nederlandse identiteitskaarten in 2007 nog het meest werden aangetroffen, was dat in 2008 niet meer het geval, zie tabel 3.3.2.g. Dat wordt naast de daling van de Nederlandse identiteitskaarten ook veroorzaakt door stijging in de aangetroffen hoeveelheden valse of vervalste Italiaanse en Bulgaarse identiteitskaarten. Ook het aantal Litouwse en Venezolaanse identiteitskaarten stegen aanzienlijk ten opzichte van 2007.

3.3.3 Modus Operandi

In tabel 3.3.3.a is de verdeling te zien van het soort documentfraude van de 1.163 documenten die in 2008 bij de Helpdesk zijn ondervonden. Daarin is te zien dat het aandeel documenten dat vals was (45,7%) bijna even groot was als het aandeel vervalste documenten (50%). Het aantal goede documenten waar fraude mee is gepleegd (4,3%) zijn vooral frauduleus verkregen documenten. Een interne afspraak is dat er bij de Helpdesk geen zaken van geen gelijkenis worden afgehandeld. De zaken met goede documenten die de Helpdesk binnenkrijgt betreffen daarom vooral frauduleus verkregen documenten.

Bijna de helft van de 1163 documenten (45,7%) was totaal vals. Ook vervalste (22,7%) en valse (12,0%) personaliabladzijden zijn veel onderkende soorten modus operandi. De modi operandi van de voor fraude gebruikte documenten zijn afgebeeld in tabel 3.3.3.a. Ook frauduleus verkregen documenten en documenten die vervalst zijn door middel van het vervangen van een foto op de personaliabladzijde zijn tientallen malen ondervonden door de Helpdesk.

Tabel 3.3.3.a Modus Operandi documentfraude		Aantal	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi		
Vervalst	Personalialia blz vervalst	264	22,7
	Personalialia blz vals	140	12,0
	Foto vervangen	69	5,9
	Overige vervalsingen	55	4,7
	Blanco gestolen	12	1,0
	Onbekend	12	1,0
	Verblijfsvergunning vervalst	6	0,5
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	4	0,3
	Personalialia blz vervangen	4	0,3
	Visum vervalst	4	0,3
	Valse stempels	4	0,3
	Bladzijde vervangen	3	0,3
	Gestolen/vermist	3	0,3
	Visum vals	2	0,2
	<i>Totaal</i>		582
Vals	Totaal vals	531	45,7
	<i>Totaal</i>	531	45,7
Goed	Frauduleus verkregen	41	3,5
	Fantasie	5	0,4
	Onbekend	2	0,2
	Gestolen/vermist	2	0,2
	<i>Totaal</i>	50	4,3
	Totaal	1163	100,0

Ook voor de soort documentfraude en de modus operandi van de documentfraude is het interessant om de splitsing te maken tussen documenten die origineel en in gekopieerde vorm bij de Helpdesk zijn aangeboden. In tabel 3.3.3.b is te zien dat het merendeel van de gekopieerde documenten (71,6%) vervalst was. Bij de originele documenten was het grootste

deel (58,5%) niet vervalst, maar vals. De belangrijkste oorzaak van dit verschil is het grote aandeel origineel aangeboden totaal valse bankbiljetten.

Tabel 3.3.3.b Soort documentfraude		Aantal	Percentage			Aantal	Percentage
		Kopieën		Originele			
Vervalst		308	71,6	Vals		429	58,5
Vals		102	23,7	Vervalst		274	37,4
Goed		20	4,7	Goed		30	4,1

In de modus operandi van de originele documenten in tabel 3.3.3.d is te zien dat (mede door de bankbiljetten) totaal valse documenten de meest ondervonden modus operandi is (58,5%). Maar ook zonder de bankbiljetten zou dit het geval zijn geweest. Bij de modus operandi van de gekopieerde documenten (tabel 3.3.3.c) is dat niet zo, daar is bij meer documenten de personaliablazijde vervalst (44,2%) dan dat er totaal valse documenten waren (23,7%). Valse personaliablazijde kwamen zowel bij de kopieën (16,7%) als bij de originelen (9,3%) vrij vaak voor. Het vervangen van een foto komt bij de origineel ontvangen documenten vaker voor (8,5%) dan bij de in kopievorm ontvangen documenten (1,6%).

Tabel 3.3.3.c Modus Operandi documentfraude kopieën		Aantal	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi		
Vervalst	Personalia blz vervalst	190	44,2
	Personalia blz vals	72	16,7
	Overige vervalsingen	25	5,8
	Foto vervangen	7	1,6
	Onbekend	6	1,4
	Gestolen/vermist	3	0,7
	Verblijfsvergunning vervalst	3	0,7
Totaal	Blanco gestolen	2	0,5
		308	71,6
Vals	Totaal vals	102	23,7
	Totaal	102	23,7
Goed	Frauduleus verkregen	18	4,2
	Gestolen/vermist	1	0,2
	Onbekend	1	0,2
			0,0
	Totaal	20	4,7
Totaal		430	100,0

Tabel 3.3.3.d Modus Operandi documentfraude originelen		Aantal	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi		
Vervalst	Personalia blz vervalst	74	10,1
	Personalia blz vals	68	9,3
	Foto vervangen	62	8,5
	Overige vervalsingen	30	4,1
	Blanco gestolen	10	1,4
	Onbekend	6	0,8
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	4	0,5
	Personalia blz vervangen	4	0,5
	Visum vervalst	4	0,5
	Valse stempels	4	0,5
	Bladzijde vervangen	3	0,4
	Verblijfsvergunning vervalst	3	0,4
	Visum vals	2	0,3
	Totaal	274	37,4
Vals	Totaal vals	429	58,5
	Totaal	429	58,5
Goed	Frauduleus verkregen	23	3,1
	Fantasia	5	0,7
	Onbekend	1	0,1
	Gestolen/vermist	1	0,1
	Totaal	30	4,1
Totaal		733	100,0

Welke soort documenten in combinatie met de modus operandi het meest voor is gekomen bij de gekopieerde documenten is te zien in 3.3.3.c. De meest aangetroffen combinatie is die van Nederlandse paspoorten waarbij de personaliablazijde is vervalst (74), gevolgd door hetzelfde soort document waarbij de gehele personaliablazijde vals is (49). Ook Nederlandse identiteitskaarten met vervalste personaliablazijde zijn vaak aangetroffen (41), evenals totaal valse Nederlandse identiteitskaarten (31). Nederlandse totaal valse verblijfsvergunningen (16) en Nederlandse verblijfsvergunningen met vervalste personaliablazijden (17) worden ook regelmatig door de Helpdesk ondervonden.

Tabel 3.4.3.e Meest voorkomende documentfraude kopie >10			Aantal
Nationaliteit document	Soort document	Modus operandi	
Nederland	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vervalst	74
Nederland	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vals	49
Nederland	Identiteitskaart	Personalialia blz vervalst	41
Nederland	Identiteitskaart	Totaal vals	31
Nederland	Verblijfsvergunning	Personalialia blz vervalst	17
Nederland	Verblijfsvergunning	Totaal vals	16
Frankrijk	Paspoort-nationaal	Totaal vals	10
Portugal	Paspoort-nationaal	Totaal vals	10
Frankrijk	Paspoort-nationaal	Frauduleus verkregen	10

De meest voorkomende soorten documentfraude voor de originele documenten zien er heel anders uit dan die voor de gekopieerde documenten. Nederlandse documenten komen in de tabel niet eens voor. De meest voorkomende soorten documentfraude zijn duidelijk valse Euro-en Dollarbiljetten. Verder zijn er niet echt uitschieters, er is op de bankbiljetten na veel variatie in de nationaliteit van de documenten die worden aangeboden.

Tabel 3.3.3.f Meest voorkomende documentfraude origineel >10			Aantal
Nationaliteit document	Soort document	Modus operandi	
Euro	Bankbiljet	Totaal vals	148
Verenigde Staten van Amerika	Bankbiljet	Totaal vals	39
Italië	Identiteitskaart	Totaal vals	13
Nigeria	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vervalst	13
VISA	creditcard	Totaal vals	13
Bulgarije	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vervalst	12
Hong Kong	Paspoort-nationaal	Totaal vals	12
België	Paspoort-nationaal	Totaal vals	10
Bulgarije	Identiteitskaart	Personalialia blz vervalst	10
Nigeria	Paspoort-nationaal	Personalialia blz vals	10

Hoofdstuk 4 Overige KMar-districten

4.1 Aantal zaken

In 2008 is door de Criminaliteitsanalyseafdeling van het ECID voor het eerst informatie verzameld en systematisch weggezet die afkomstig is van de districten van de KMar buiten Schiphol over fraude met documenten. Over die informatie gaat dit hoofdstuk. Van welke districten en brigades deze informatie afkomstig is, komt verder in dit hoofdstuk in paragraaf 4.3.1 aan bod. Omdat dit soort informatie in 2008 voor het eerst is bijgehouden zijn vergelijkingen met voorgaande jaren onmogelijk.

In totaal zijn er door de overige districten van de KMar in het land in 2008 722 documenten onderkend waar fraude mee is gepleegd. Deze documenten zijn verwerkt in 527 zaken. In 118 zaken zijn er bij een verdachte meerdere valse, vervalste of technisch goede documenten aangetroffen waar fraude mee is gepleegd. In de zaak met de meeste documenten zijn er 27 documenten aangetroffen, waarvan 23 blanco gestolen Griekse paspoorten.

4.2 Profiel verdachten

Er zijn door de KMar in het land verdachten van 74 verschillende nationaliteiten onderkend. Overigens is niet van elke verdachte de nationaliteit achterhaald, bij 145 verdachten is de nationaliteit onbekend gebleven. Deze verdachten waren vrijwel allemaal afkomstig van informatie van de vooruitgeschoven ECID-posten in de andere districten in het land. Deze posten krijgen dit soort informatie namelijk niet altijd als ze documenten van derden krijgen. De 10 meest voorkomende nationaliteiten zijn terug te vinden in tabel 4.2. Verdachten van Somalische nationaliteit zijn het meest aangetroffen (54), gevolgd door Albanese verdachten (29). Desondanks vormt het aantal Somalische verdachten maar 10,2% van het totaal aantal verdachten. In de tabel is te zien dat de meeste nationaliteiten in de top 10 maar een klein deel uitmaken (2 á 3 procent) van het totaal. De helft van de landen in deze top 10 zijn Afrikaanse landen.

Tabel 4.2 Kenmerken verdachten	Aantal	Percentage	Gemiddelde leeftijd	Percentage man	Percentage vrouw
Top 10 nationaliteit verdachten					
Somalië	54	10,2	30,1	70,4	29,6
Albanië	29	5,5	28,8	86,2	13,8
Turkije	22	4,2	32,1	100	0
Congo	17	3,2	35,5	82,4	17,6
Irak	15	2,8	25,1	100	0
Marokko	13	2,5	32,2	100	0
Angola	12	2,3	34,7	83,3	16,7
Iran	12	2,3	29,6	83,3	16,7
Oekraïne	12	2,3	32,7	75	25
Ghana	10	1,9	36,3	60	40
<i>Totaal top 10</i>	<i>196</i>	<i>37,2</i>	<i>32,3</i>	<i>84</i>	<i>16</i>
Totaal	527	100	30,7	86,7	12,9

De gemiddelde leeftijd van alle verdachten bedroeg 30,7, de gemiddelde leeftijd in de top 10 was 32,3 jaar. De jongste verdachte was 13 jaar, de oudste drie waren 64. Opvallend is dat de leeftijd van de verdachten van de Afrikaanse landen Ghana (36,3), Congo (35,5) en Angola (34,7) ruim boven de gemiddelde leeftijd lagen. De gemiddelde leeftijd van de Irakese verdachten (25,1) lag ten opzichte van de gemiddelde leeftijd van alle verdachten laag. De meest voorkomende leeftijd was 26 jaar (28, 5,3%). Van de verdachten waarvan de leeftijd bekend was, was 48,3% tussen de 21 en 30 jaar oud. Bijna een derde van de verdachten (30,4%) was tussen de 31 en 40 jaar oud. Verdachten tot en met 20 jaar oud (8,6%) kwamen bijna even vaak voor als verdachten tussen de 41 en 50 jaar (9,9%). Een klein gedeelte (2,9%) was ouder dan 50.

Het aandeel verdachten van het mannelijk geslacht (86,7%) is veel groter dan die van het vrouwelijk geslacht (12,9%). Van twee verdachten is het geslacht uit de aangeboden informatie onduidelijk gebleven. De aandelen mannelijke (84%) en vrouwelijke verdachten (16%) van de meest aangetroffen nationaliteiten, zoals te zien in tabel 4.2, wijken hier niet veel van af. Wat opvalt, is dat de verdachten van een aantal islamitische landen (Turkije, Irak en Marokko) allen mannen waren. Het aandeel mannelijke verdachten bij de Afrikaanse landen Ghana (60%) en Somalië (70,4%) lag juist beduidend lager dan het gemiddelde. In het geval van Ghana hoeft dit niet veel te betekenen aangezien het maar om 10 verdachten ging.

4.3 Reisbeweging

De informatie die voor dit hoofdstuk is gebruikt bevat niet altijd genoeg informatie om de gebruikte reisroute van de verdachte volledig in kaart te brengen. De meeste verdachten in dit hoofdstuk reisden immers niet met het vliegtuig, maar over land met behulp van bijvoorbeeld een auto of trein. Tickets waarmee reisroutes bepaald kunnen worden (zoals in hoofdstuk 2 is gedaan) zijn dus niet veel aanwezig. De aandacht in dit hoofdstuk gaat daarom uit naar de reisbeweging van de verdachte. Met de reisbeweging wordt de beweging van de verdachte bedoeld naar en/of van een aan Nederland grenzend land.

Voordat er dieper op deze reisbewegingen wordt ingegaan, zal dit hoofdstuk beginnen met een overzicht van de instanties van de KMar waar de documenten zijn onderkend en een beschrijving van de door de verdachten gebruikte voertuigen op het moment dat ze zijn aangehouden.

4.3.1 KMar instantie

De zaken waar dit hoofdstuk over gaat zijn afkomstig van verschillende districten van de KMar, en vanuit die districten uit verschillende brigades. Die districten zijn Zuid, West, Noord-Oost. De districten en bijbehorende brigades zijn hieronder in afbeelding 4.3.1.a en 4.3.1.b afgebeeld. Van het district DLBE (District Landelijke en Buitenlandse Eenheden) is geen informatie over documenten waar fraude mee is gepleegd ontvangen, wat gezien haar werkzaamheden gezien ook logisch is.

Afbeelding 4.3.1.a Districten Kmar

Afbeelding 4.3.1.b Brigades Kmar

In tabel 4.3.1.c is te zien hoeveel zaken van welk district en van welke brigade afkomstig zijn. Naast de brigades van de districten is in de tabel ook te zien dat elk district buiten Schiphol een vooruitgeschoven post van het ECID herbergt. Meer dan de helft (53,5%) van de zaken komt uit het district Zuid. De brigade met de meeste zaken (Brabant-Zuid, 19,5%) komt ook uit dat district. De andere twee districten zijn beide voor iets minder dan een kwart van de zaken verantwoordelijk. Andere brigades die veel zaken hebben geleverd in 2008 zijn Limburg-Zuid (13,7%) in district Zuid, de in Zwolle gelegen vooruitgeschoven post van het ECID (11,0%) in het district Noord-Oost en de brigade Zuid-Holland (11,8%) in district West.

Zowel het gebruikte voertuig als de grensovergang van in- of uitreis van de verdachte hangen logischerwijs samen met het district waar de verdachte is aangehouden. De gebruikte voertuigen en grensovergangen zullen in de volgende paragrafen aan bod komen. De meeste van de 527 verdachten kwamen voort uit MTV-controles (300, 57%), gevolgd door verdachten die bij de grensbewaking zijn onderschept (80, 15%). De andere verdachten komen voort uit 26 andere bronnen. Dit zijn zaken die vrijwel allemaal bij de ECID posten in het land ter controle zijn aangeboden. De verdachten die van de ‘normale’ brigades in het land komen, zijn dus vrijwel allemaal afkomstig uit MTV-controles en grensbewaking.

Tabel 4.3.1.c KMar instantie		Aantal	Percentage	Brigade	Aantal	Percentage
District						
District Zuid		282	53,5	Brabant-Zuid	103	19,5
				Limburg-Zuid	72	13,7
				Brabant Noord / Limburg Noord	40	7,6
				ECID Eindhoven	35	6,6
				Scheldestromen	32	6,1
District Noord-Oost		125	23,7	ECID Zwolle	58	11,0
				Oostgrens-Midden	40	7,6
				Oostgrens-Noord	26	4,9
				Waddengebied	1	0,2
District West		120	22,8	Zuid-Holland	62	11,8
				ECID Rotterdam	47	8,9
				Noord-Holland	9	1,7
				Utrecht	2	0,4

4.3.2 Gebruikte voertuig

Van de meeste verdachten is informatie aanwezig over hoe ze aan het reizen waren op het moment dat ze werden aangehouden en bleek dat er iets mis was met hun (reis)document(en). Van 143 verdachten (27,1%) is dit echter onbekend gebleven. Dit waren zaken afkomstig van de vooruitgeschoven ECID-posten in het land. Bij deze zaken is zoals eerder genoemd niet altijd dezelfde informatie aanwezig als bij zaken van de andere brigades die in de vorige paragraaf beschreven zijn, zo was er in die zaken in de meeste gevallen ook geen informatie over een eventueel gebruikt voertuig aanwezig.

Zoals in tabel 4.3.2.a is te zien, is de auto het voertuig waarin de meeste verdachten (31,7%) zijn aangehouden. Verdachten die zijn aangetroffen in een trein (14,6%), boot (11,8%) of bus (10,4%) volgen op gepaste afstand. De verdachten die op een luchthaven zijn aangehouden (4,0%) zijn afkomstig van Rotterdam en Eindhoven Airport.

In district Zuid zijn de meeste verdachten die met de auto reisden aangehouden (135 van de 167). Dit gebeurde in vrijwel elk geval door MTV controles op snelwegen als de A16, de A67 en de A2 in de grensgebieden door de brigades Brabant-Zuid en Limburg-Zuid. Hetzelfde geldt voor de verdachten die met de auto reisden in het district Noord-Oost. Ook deze zijn vrijwel allemaal door MTV controles in de grensgebieden aangehouden, vooral op de A12 aan de oostgrens met Duitsland.

De meeste op de trein aangehouden verdachten zijn afkomstig uit district Zuid (50), maar ook in district Noord-Oost zijn 26 verdachten in de trein aangehouden. Al deze verdachten komen voort uit MTV controles, in district Zuid vooral op internationale treinen op bijvoorbeeld het traject Parijs en/of Brussel- Amsterdam en stationspleinen in de grensgebieden. De brigade Scheldestromen (Roosendaal) van district Zuid leverde hierbij de meeste verdachten (30). In Noord-Oost werden bijna alle verdachten gepakt op een (internationale) trein op het traject Arnhem-Utrecht (brigade Oostgrens-Midden).

Tabel 4.3.2.a Gebruikte voertuig	Aantal	Percentage
Auto	167	31,7
Trein	77	14,6
Boot	62	11,8
Bus	55	10,4
Vliegtuig	21	4,0
Te voet	2	0,4
Onbekend	143	27,1

Tabel 4.3.2.b Gebruikte voertuig per district		Voertuig	Aantal	Percentage
District				
District Zuid	Auto		135	47,9
	Trein		50	17,7
	Bus		45	16,0
	Vliegtuig		16	5,7
	Te voet		2	0,7
	Onbekend		34	12,1
District Noord-Oost	Auto		28	22,4
	Trein		26	20,8
	Bus		10	8,0
	Onbekend		61	48,8
District West	Boot		62	51,7
	Vliegtuig		5	4,2
	Auto		4	3,3
	Trein		1	0,8
	Onbekend		48	40,0

Alle verdachten die op de boot zijn aangehouden zijn afkomstig van district West. Van deze 62 verdachten zijn er 51 aangehouden in Hoek van Holland (brigade Zuid-Holland). Alle verdachten die met de boot reisden zijn onderschept door de grensbewaking.

4.3.3 Grensovergang uitreis

Veel van de aangehouden verdachten zijn in de grensgebieden opgepakt en waren zojuist Nederland ingereisd of waren van plan Nederland in te reizen. Bij 154 verdachten was dit soort informatie niet aanwezig. De informatie over deze verdachten kwam in 130 gevallen van de vooruitgeschoven posten van het ECID, die zoals eerder vermeld documenten van veel verschillende bronnen is ontvangen. Daardoor is er minder informatie over deze verdachten, bijvoorbeeld dus over een eventuele grensovergang. Van de verdachten waar dit soort informatie wel over voorhanden was, waren er 80 op weg om Nederland te verlaten en waren er 293 Nederland ingereisd.

Deze paragraaf gaat over de 80 verdachten die zijn aangehouden op het moment dat ze van plan waren om Nederland te verlaten. Omdat het voor de meeste verdachten niet mogelijk is geweest om hun hele reisroute te achterhalen, richt de informatie zich hier dan ook op het land waar de verdachte vandaan kwam op het moment van aanhouding. In de meeste gevallen was het een buurland van Nederland. De uitzonderingen hierop zijn enkele verdachte die met het vliegtuig reisden.

De landen waar de verdachten op weg naartoe waren zijn te zien in tabel 4.3.3. De meeste verdachten (67) waren op weg naar Groot-Brittannië (84,8%). Maar liefst 60 van deze verdachten wilden daar met de boot naartoe en zijn vrijwel allemaal in Hoek van Holland onderschept. Degenen die met het vliegtuig naar het buitenland wilden zijn gepakt op Rotterdam of Eindhoven Airport. Opvallend weinig verdachten (in totaal vijf) zijn gepakt terwijl ze op weg waren naar buurlanden België en Duitsland.

Tabel 4.3.3 Grensovergang uitreis				
Grens met	Voertuig	Aantal	Totaal	Percentage
Groot-Brittannië	Boot	60	67	83,8
	Vliegtuig	6		
	Auto	1		
Ierland	Vliegtuig	4	4	5,0
Duitsland	Onbekend	3	3	3,8
België	Bus	2	2	2,5
Frankrijk	Auto	1	1	1,3
Italië	Vliegtuig	1	1	1,3
Spanje	Vliegtuig	1	1	1,3
Turkije	Vliegtuig	1	1	1,3

4.3.4 Grensovergang inreis

De herkomst van de verdachten die gepakt zijn toen ze Nederland aan het inreizen waren, zijn te zien in tabel 4.3.4. De meeste verdachten kwamen uit buurlanden België (61,4%) en Duitsland (36,9%). Ruim de helft van deze verdachten was met de auto Nederland in gekomen. Na de auto zijn zowel uit België als uit Duitsland de meeste verdachten Nederland in gereisd met de trein of de bus. De verdachten uit België zijn allen in district Zuid gepakt (vooral door de brigades Limburg-Zuid en Brabant-Zuid), wat gezien hun ligging ten opzichte van België natuurlijk logisch is. De uit Duitsland met de auto, trein en bus gekomen verdachten zijn aangehouden door de aan de Duitse grens gelegen districten Noord-Oost (63) en Zuid (45).

Tabel 4.3.4 Grensovergang inreis				
Grens met	Voertuig	Aantal	Totaal	Percentage
België	Auto	107	180	61,4
	Trein	42		
	Bus	31		
Duitsland	Auto	52	107	36,5
	Trein	33		
	Bus	22		
Spanje	Vliegtuig	3	3	1,0
Groot-Brittannië	Boot	1	1	0,3
Turkije	Vliegtuig	1	1	0,3
Ierland	Vliegtuig	1	1	0,3

In de vorige paragraaf was te zien dat veel mensen zijn gepakt op weg naar Groot-Brittannië met de boot. In tabel 4.3.4 is te zien dat er maar één verdachte is gepakt die met de boot van Groot-Brittannië naar Nederland is gekomen. De overige verdachten zijn met het vliegtuig naar Nederland gekomen. De verdachten uit Spanje en Ierland zijn op Eindhoven Airport aangehouden, de Turkse verdachte op Rotterdam Airport.

4.4 Soorten documenten en Modus Operandi

Deze paragraaf zal ingaan op de documenten die voor fraude zijn gebruikt en door de overige KMar-districten in het land in 2008 zijn ondervonden. Achtereenvolgens zullen de soorten documenten, de nationaliteit van de documenten en de modus operandi worden besproken.

4.4.1 Soorten documenten

Ook bij de overige Kmar-districten zijn de meeste aangetroffen documenten nationale paspoorten (39,1%) en identiteitskaarten (27,4%). In tabel 4.4.1 zijn de aantallen en percentages van de aangetroffen soorten documenten te zien. Nationale rijbewijzen maken 17,6% uit van het totaal. Dat het aandeel rijbewijzen hoger is dan bij de documenten van de Helpdesk (10%) en de FSD (6%) is ook logisch, aangezien de documenten die in dit hoofdstuk worden beschreven voor 55,8% voortkomen uit MTV-controles op de weg.

Tabel 4.4.1 Soort documenten	Aantal	Percentage
Paspoort-nationaal	282	39,1
Identiteitskaart	198	27,4
Rijbewijs-nationaal	127	17,6
Verblijfsvergunning	74	10,2
Paspoort-vreemdelingen	20	2,8
Paspoort-vluchtelingen	10	1,4
Anders, n.l.	5	0,7
Rijbewijs-internationaal	2	0,3
Vervoersbewijs	2	0,3
Laissez passer	1	0,1
Vluchtelingen document	1	0,1

4.4.2 Nationaliteit documenten

Er zijn in totaal documenten aangetroffen van 68 verschillende nationaliteiten. In tabel 4.4.2 is de top 10 van de nationaliteiten van de aangetroffen documenten te zien. Deze top 10 maakt bij elkaar 68,8% uit van het totale aantal aangetroffen documenten. De meest voorkomende nationaliteit is de Nederlandse (13,6%), gevolgd door de Bulgaarse (10,7%).

Tabel 4.4.2 Nationaliteit document top 10	Aantal	Percentage
Nederland	98	13,6
Bulgarije	77	10,7
Italië	70	9,7
Griekenland	51	7,1
Litouwen	44	6,1
België	41	5,7
Frankrijk	38	5,3
Groot-Brittannië	31	4,3
Portugal	27	3,7
Slovenië	19	2,6

4.4.3 Modus Operandi

Van de door de overige districten van de KMar in het land aangetroffen documenten bleek 39,9% vals te zijn, 23,8% van de documenten was goed en 36,3% vervalst. In tabel 4.4.3.b is te zien dat de totaal valse documenten de meest ondervonden modus operandi is. Documenten waarbij sprake was van geen gelijkenis maakten 18,6% uit van het totaal. In de tabel is ook te zien dat er 15 blanco gestolen, maar verder 'goede' documenten zijn aangetroffen. Dit zijn allemaal Griekse paspoorten die zijn aangetroffen in een zaak uit april die onder is gebracht bij de vooruitgeschoven post van het ECID in Eindhoven, district Zuid. In die zaak zijn 26 documenten aangetroffen, waarvan 23 blanco gestolen Griekse paspoorten. Acht van die blanco gestolen Griekse paspoorten waren vervalst, maar 15 stuks waren nog 'leeg'. Omdat er (nog) geen vervalsing was aangebracht, staan ze in de tabel onder de 'goede' documenten.

Soort documentfraude	Aantal	Percentage
Vals	288	39,9
Vervalst	262	36,3
Goed	172	23,8

Soort documentfraude	Modus operandi	Aantal	Percentage
Vervalst	Personalia blz vervalst	86	11,9
	Personalia blz vals	65	9,0
	Foto vervangen	58	8,0
	Blanco gestolen	24	3,3
	Overige vervalsingen	12	1,7
	Gestolen/vermist	6	0,8
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	2	0,3
	Valse stempels	2	0,3
	Visum vervalst	2	0,3
	Visum vals	1	0,1
	Geen gelijkenis	1	0,1
	Personalia blz vervangen	1	0,1
	Verblijfsvergunning vals	1	0,1
	Verblijfsvergunning vervalst	1	0,1
	Totaal		262
Vals	Totaal vals	288	39,9
	Totaal	288	39,9
Goed	Geen gelijkenis	134	18,6
	Blanco gestolen	15	2,1
	Frauduleus verkregen	11	1,5
	Gestolen/vermist	10	1,4
	Fantasie	2	0,3
Totaal		172	23,8
Totaal	Totaal	722	100,0

De vervalste documenten hebben meer verschillende modi operandi. De meest gebruikte modi operandi zijn het vervalsen van de personaliabladzijde (11,8%), een valse personaliabladzijde (8,9%) en het vervangen van een foto (8,0%).

De meest aangetroffen soorten documenten zijn het nationale paspoort en de identiteitskaart. De paspoorten van Griekse nationaliteit zijn het meest gezien (39x), zoals te zien is in tabel 4.4.3.c. Ook Nederlandse (28x), Bulgaarse (24x) en Litouwse (24x) paspoorten zijn relatief gezien veel aangetroffen. De laatste twee landen waar minstens tien nationale paspoorten van zijn aangetroffen zijn Groot-Brittannië (16x) en Frankrijk (10x). De hoeveelheid Griekse paspoorten is grotendeels veroorzaakt door de eerder genoemde partij van 23 blanco gestolen paspoorten. De meest gebruikte modi operandi van de andere hierboven genoemde landen zijn ook te zien in tabel 4.4.3.c.

De meest aangetroffen nationaliteiten bij de identiteitskaarten zijn iets anders dan de meest aangetroffen nationaliteiten bij de nationale paspoorten (zie tabel 4.4.3.c). Griekse identiteitskaarten komen in het overzicht niet eens voor en Italiaanse identiteitskaarten (26x) hebben een vrij groot aandeel, waar zij in het overzicht van de paspoorten niet eens

voorkomen. Hetzelfde geldt voor Belgische (14x) en Irakese (10x) identiteitskaarten, hoewel die veel minder zijn aangetroffen dan de Italiaanse. In de tabel is te zien dat totaal valse identiteitskaarten een veel gebruikte modus operandi is. Totaal valse paspoorten zijn minder vaak aangetroffen. De reden dat in de tabel bij sommige landen maar twee modi operandi zijn ingevuld, is dat er geen andere waren of dat er meerdere modi operandi waren die één keer voorkwamen. Om de tabel overzichtelijk te houden is er voor gekozen om deze niet allemaal te noemen, maar eruit te laten.

Tabel 4.4.3.c Paspoort- en identiteitskaartfraude >10		Totaal	Aantal			Totaal	Aantal
Nationale paspoorten				Identiteitskaarten			
Nationaliteit document		Top Modus Operandi		Nationaliteit document		Top Modus Operandi	
Griekenland	39	Blanco gestolen	24	Nederland	42	Geen gelijkenis	15
		Personalía blz vals	5			Totaal vals	12
		Totaal vals	5			Personalía blz vervalst	8
Nederland	28	Personalía blz vals	12	Bulgarije	35	Personalía blz vervalst	19
		Gestolen/vermist	7			Totaal vals	12
		Geen gelijkenis	6				
Bulgarije	24	Personalía blz vervalst	13	Italië	26	Totaal vals	20
		Personalía blz vals	8			Blanco gestolen	3
Litouwen	24	Personalía blz vervalst	11	Frankrijk	17	Geen gelijkenis	9
		Foto vervangen	8			Totaal vals	7
		Personalía blz vals	2				
Groot-Brittannië	16	Geen gelijkenis	9	België	14	Geen gelijkenis	7
		Personalía blz vals	3			Totaal vals	7
		Totaal vals	2				
Frankrijk	10	Geen gelijkenis	3	Irak	10	Totaal vals	9
		Foto vervangen	2			Valselijk opgemaakt	1
		Totaal vals	2				

Ten slotte is de top 10 van meest voorkomende documentfraude te zien in tabel 4.4.3.d. De eerder genoemde zaak waarin 23 blanco gestolen Griekse paspoorten zijn gevonden zorgt ervoor dat deze bovenaan staat. De overige soorten documenten in de top 10 zijn Italiaanse, Nederlandse en Bulgaarse identiteitskaarten of paspoorten die totaal vals waren of valse of vervalste personaliabladzijde hadden. Wat meer opvallende verschijningen in de top 10 zijn de totaal valse Litouwse rijbewijzen en de totaal valse Italiaanse verblijfsvergunningen.

Tabel 4.4.3.d Top 10 meest voorkomende documentfraude			Aantal
Nationaliteit document	Soort document	Modus operandi	
Griekenland	Paspoort-nationaal	Blanco gestolen	24
Italië	Identiteitskaart	Totaal vals	20
Bulgarije	Identiteitskaart	Personalía blz vervalst	19
Nederland	Identiteitskaart	Geen gelijkenis	15
Litouwen	Rijbewijs-nationaal	Totaal vals	17
Italië	Verblijfsvergunning	Totaal vals	14
Bulgarije	Paspoort-nationaal	Personalía blz vervalst	13
Bulgarije	Identiteitskaart	Totaal vals	12
Nederland	Identiteitskaart	Totaal vals	12
Nederland	Paspoort-nationaal	Personalía blz vals	12

Hoofdstuk 5: Totaaloverzicht

Dit hoofdstuk zal een overzicht geven van alle zaken waar de afdeling Criminaliteitsanalyse van het ECID informatie over heeft verzameld in 2008. Dit totaaloverzicht bestaat uit informatie over zaken en bijbehorende documenten van de drie verschillende informatiebronnen die in de vorige hoofdstukken zijn beschreven: de Helpdesk van het ECID op Schiphol, de Falsificaten Schiphol Desk (FSD) van het ECID op Schiphol en de andere districten van de Koninklijke Marechaussee (KMar) in het land (waaronder drie vooruitgeschoven posten van het ECID). Zoals in de inleiding is beschreven zullen bepaalde kenmerken van de gevonden documentfraude die in vorige hoofdstukken wel zijn beschreven in dit hoofdstuk niet worden beschreven omdat de drie verschillende bronnen niet altijd dezelfde soort informatie te bieden hebben.

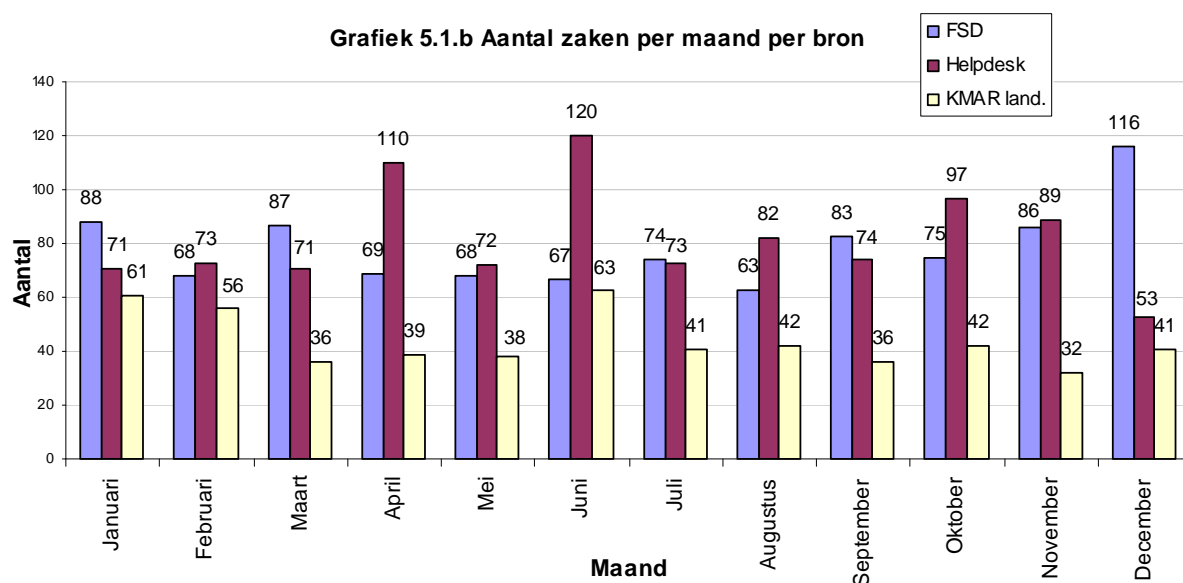
5.1 Aantal zaken

Er is in 2008 informatie binnengekomen over in totaal 3219 documenten waarbij sprake was van documentfraude. Hoeveel documenten er gecontroleerd zijn is voor dit totaaloverzicht niet te zeggen omdat dit niet door elke informatiebron is bijgehouden. In tabel 5.1.a is te zien dat deze documenten zijn verwerkt in 2.456 zaken. In een zaak kunnen namelijk meerdere frauduleuze documenten naar voren komen. De meeste zaken kwamen van de Helpdesk (40,1%), maar de meeste documenten van de FSD (41,4%). Dit komt omdat er bij de FSD in 28,2% van de zaken sprake was van meerdere documenten waar mee was gefraudeerd, bij de Helpdesk was dit in 12,8% van de zaken het geval. De overige KMar-districten leveren zowel de minste zaken (21,5%) als de minste documenten (22,4%).

Tabel 5.1.a Overzicht totaal aantal zaken	2008					
	Aantal zaken	Percentage zaken	Aantal documenten	Percentage documenten	Aantal zaken met meerdere documenten	Percentage zaken met meerdere documenten
FSD	944	38,4	1334	41,4	266	28,2
Helpdesk	985	40,1	1163	36,1	126	12,8
KMAR land.	527	21,5	722	22,4	111	22,6
Totaal	2456	100	3219	100	503	

In 430 gevallen was een bij de Helpdesk aangeboden document aangeboden in de vorm van een kopie. Bij de overige KMar-districten was dit 55 keer het geval, bij de FSD zijn geen kopieën ter controle aangeboden. Dat is ook logisch aangezien de FSD enkel direct aangeboden originele documenten krijgt van de brigade grensbewaking en enkele andere teams op Schiphol. In maar liefst 66% van die kopieën betrof het een Nederlands document.

In grafiek 5.1.b is het aantal zaken per maand per informatiebron weergegeven. Er zijn een paar uitschieters naar boven en beneden te zien. Opvallend zijn de hoge aantallen zaken van de Helpdesk in april en juni en van de FSD in december. Juni is niet alleen voor de Helpdesk, maar ook voor de overige districten van de KMar de maand met de meeste zaken. Wat ook opvalt in de tabel is dat december voor de Helpdesk de maand is met de minste zaken, maar voor de FSD de maand met de meeste zaken.

5.2 Soorten documenten

In totaal zijn uit de drie informatiebronnen in 2008 3.219 documenten onderkend waar fraude mee gepleegd is. De modus operandi van deze fraude en de nationaliteit van deze documenten komen later in dit hoofdstuk aan de orde. In deze paragraaf gaat het over het soort document waar fraude mee is gepleegd.

Soort document	Aantal	Percentage
Paspoort-nationaal	1665	51,7
Identiteitskaart	614	19,1
Rijbewijs-nationaal	333	10,3
Verblijfsvergunning	234	7,3
Bankbiljet	197	6,1
Paspoort-vreemdelingen	38	1,2
Overige documenten	36	1,1
Paspoort-vluchtelingen	31	1,0
Creditcard	24	0,7
Vervoersbewijs	15	0,5
Cheque	7	0,2
Rijbewijs-internationaal	7	0,2
Paspoort-special	5	0,2
Paspoort-service	4	0,1
Bankpas	3	0,1
Paspoort-diplomatiek	3	0,1
Visum	1	0,0
Laissez passer	1	0,0
Vluchteling document	1	0,0
Totaal	3219	100,0

In tabel 5.2.a is te zien dat ruim de helft (51,7%) van de documenten nationale paspoorten betref. Identiteitskaarten vormden 19,1% van de documenten. Verder zijn ook honderden nationale rijbewijzen (10,3%), verblijfsvergunningen (7,3%) en valse bankbiljetten (6,1%) aangetroffen. De overige soorten documenten in tabel 5.2.a zijn beduidend minder vaak ondervonden.

In tabel 5.2.b is de top 5 van het soort ondervonden document per informatiebron weergegeven. Voor elke bron geldt dat nationale paspoorten veruit het meest aangetroffen soort document is. Bij de FSD is het percentage paspoorten (65,0%) echter wel groter dan bij de Helpdesk (44,4%) en de overige KMar-districten (39,1%). Identiteitskaarten volgen bij elke bron het nationale paspoort op als meest aangetroffen soort document. Een logisch gevolg van de aard van de werkzaamheden van de Helpdesk is dat zij ook (valse) bankbiljetten ter beoordeling aangeboden krijgen. Bij de Helpdesk was 16,9% van de documenten valse bankbiljetten. Bij de FSD en de overige KMar-districten zijn helemaal geen valse bankbiljetten aangetroffen. Ook nationale rijbewijzen en verblijfsvergunningen staan bij elke bron in het overzicht tussen de meest aangetroffen soort documenten.

Tabel 5.2.b Top 5 soort document per bron	Totaal		Aantal	Percentage
Bron		Top 5 Soort document		
FSD	1334	Paspoort-nationaal	867	65,0
		Identiteitskaart	212	15,9
		Verblijfsvergunning	99	7,4
		Rijbewijs-nationaal	90	6,7
		Paspoort-vluchtelingen	20	1,5
Helpdesk	1163	Paspoort-nationaal	516	44,4
		Identiteitskaart	204	17,5
		Bankbiljet	197	16,9
		Rijbewijs-nationaal	116	10,0
		Verblijfsvergunning	61	5,2
KMAR landelijk	722	Paspoort-nationaal	282	39,1
		Identiteitskaart	198	27,4
		Rijbewijs-nationaal	127	17,6
		Verblijfsvergunning	74	10,2
		Paspoort-vreemdelingen	20	2,8

5.3 Nationaliteit documenten

De 3.219 aangetroffen documenten uit de verschillende bronnen waren van 126 verschillende nationaliteiten. In paragraaf 5.2 is het soort documenten dat is aangetroffen beschreven. In die paragraaf is te zien geweest dat er bij de Helpdesk ook een groot aantal valse bankbiljetten (197) zijn aangetroffen. Een groot deel hiervan waren valse Eurobiljetten. Hoewel dit natuurlijk niet echt een nationaliteit is, zijn deze documenten zo vaak aangetroffen (149) dat zij zeker het vermelden waard zijn. Ook omdat bankbiljetten die wel een 'echte' nationaliteit hebben (zoals de Amerikaanse Dollar) ook in het overzicht zijn meegenomen. De 20 meest aangetroffen nationaliteiten van de documenten zijn weergegeven in tabel 5.3.a.

Tabel 5.3.a Nationaliteit document (top 20)	Aantal	Percentage
Nederland	502	15,6
Italië	207	6,4
Bulgarije	187	5,8
Nigeria	154	4,8
Frankrijk	152	4,7
Eurobiljet	149	4,6
Groot-Brittannië	122	3,8
België	110	3,4
Litouwen	105	3,3
Spanje	99	3,1
Griekenland	93	2,9
Portugal	77	2,4
Verenigde Staten van Amerika	70	2,2
Venezuela	58	1,8
Tsjechië	57	1,8
Zweden	57	1,8
Irak	48	1,5
Canada	45	1,4
Duitsland	44	1,4
China	40	1,2

Veruit de meeste documenten waar mee gefraudeerd is (502, 15,6%), zijn Nederlandse documenten. Ook van die Nederlandse documenten is het grootste deel (72%) afkomstig van de Helpdesk. Dat de Helpdesk hofleverancier is van zowel Eurobiljetten als van Nederlandse documenten is een logisch gevolg van de aard van haar werkzaamheden vergeleken met de FSD en de overige KMar-districten. Documenten van andere nationaliteiten als de Italiaanse, Bulgaarse, Nigeriaanse en Franse zijn ook vaak aangetroffen, maar beduidend minder dan de Nederlandse.

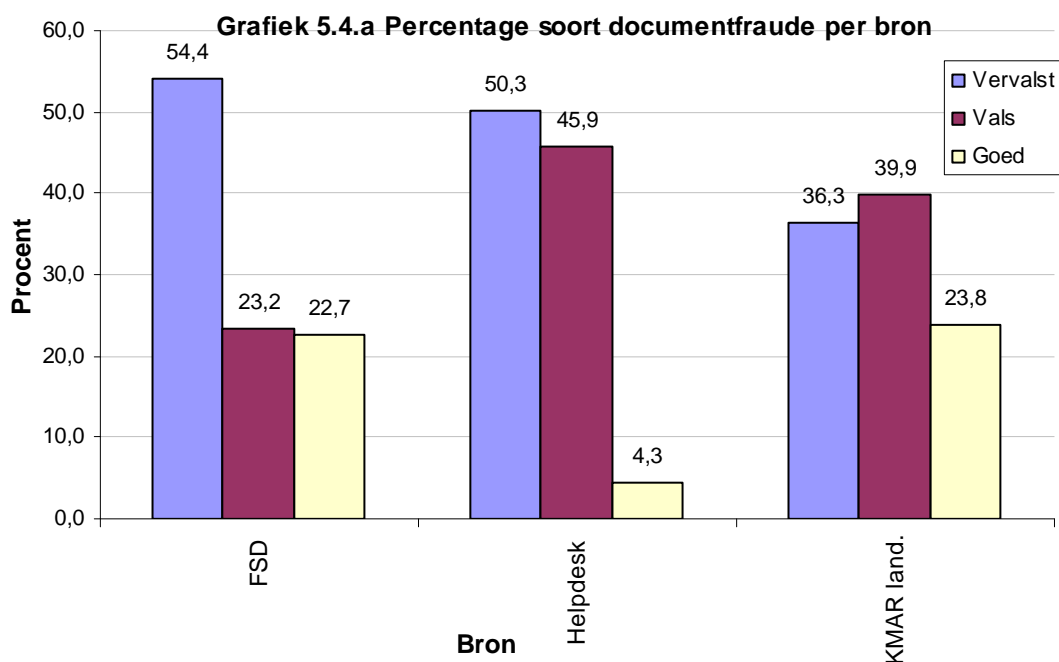
Meer verschillen vallen op als wordt gekeken naar de vijf meest aangetroffen nationaliteiten van de documenten per bron in tabel 5.3.b. Bij de Helpdesk staan de Nederlandse documenten bovenaan, 31,0% van de documenten van de Helpdesk was Nederlands. Dit is een percentage dat uitsteekt boven de percentages van de nationaliteit documenten die het meest bij de FSD (Nigeriaans, 8,4%) en de overige KMar-districten (Nederlands, 13,6%) naar voren kwamen. Italiaanse documenten scoren zowel bij de FSD (7,6%) als bij de overige KMar-districten (9,7%) vrij hoog, bij de Helpdesk staat Italië met 3,1% niet in dit overzicht. Bulgaarse documenten staan bij elke bron in het overzicht, bij de KMar in het land is het zelfs na de Nederlandse de meest aangetroffen nationaliteit van de documenten. Ook duidelijk te zien is dat de FSD verantwoordelijk is voor de hoge plek van Nigeriaanse documenten in de top 20. Maar liefst 112 van de 154 Nigeriaanse documenten (72,7%) komen bij de FSD vandaan. Documenten van de Verenigde Staten komen alleen bij de Helpdesk voor in tabel 5.3.b, de Helpdesk zorgt dan ook voor 73% van deze nationaliteit documenten. Griekse en Litouwse documenten komen bij de overige KMar-districten vooral relatief gezien veel vaker voor dan bij de FSD en de Helpdesk. De in hoofdstuk 4 genoemde gevonden partij blanco gestolen Griekse paspoorten is verantwoordelijk voor de helft van deze Griekse documenten. Ook met Venezolaanse documenten is een dergelijke uitschieter te zien geweest. Van de in totaal 58

Venezolaanse documenten waren er 20 in januari gevonden, waarvan er 16 bij de Helpdesk ter controle zijn aangeboden. 15 van die 16 documenten zijn op 1 en 2 januari gevonden en betroffen reisdocumenten met dezelfde manier van vervalsing. Meer van dergelijke uitschieters die hebben gezorgd voor een groot aantal documenten van een bepaalde nationaliteit zijn niet gevonden.

Tabel 5.3.b Top 5 nationaliteit document per bron	Totaal		Aantal	Percentag
Bron		Top 5 Nationaliteit		
FSD	1334	Nigeria	112	8,4
		Italië	102	7,6
		Spanje	72	5,4
		Bulgarije	59	4,4
		Frankrijk	57	4,3
Helpdesk	1163	Nederland	360	31,0
		Eurobiljet	148	12,7
		Frankrijk	57	4,9
		Bulgarije	51	4,4
		Verenigde Staten van Amerika	51	4,4
KMAR landelijk	722	Nederland	98	13,6
		Bulgarije	77	10,7
		Italië	70	9,7
		Griekenland	51	7,1
		Litouwen	44	6,1

5.4 Modus Operandi

Deze paragraaf zal gaan over de soorten documentfraude die naar voren zijn gekomen uit de informatie van de drie verschillende informatiebronnen. Van de 3.219 onderkende documenten was 48,7% vervalst, 34,8% vals en 16,5% goed. De verhoudingen van de soorten documentfraude per informatiebron zijn te zien in grafiek 5.4.a. Het verschil van het aandeel valse documenten ten opzichte van het aandeel vervalste documenten wordt veroorzaakt door de FSD. Dit is te zien in grafiek 5.4.a. De percentages vervalste en valse documenten bij de Helpdesk en de overige KMar-districten ontlopen elkaar daar niet veel, bij de overige KMar-districten zijn er zelfs meer valse dan vervalste documenten aangetroffen. Bij de FSD is echter maar liefst 54,4% van de onderkende documenten vervalst, tegenover 23,2% valse documenten. Wat ook opvalt, is dat er bij de Helpdesk procentueel gezien veel minder goede documenten worden aangetroffen (4,3%) waar fraude mee is gepleegd dan bij de andere twee informatiebronnen (22,7% en 23,8%). De logische oorzaak hiervan ligt in de aard van de werkzaamheden van de Helpdesk zoals in hoofdstuk 3 al is besproken.

Binnen de hierboven beschreven verschillende soorten fraude bestaan ook nog een aantal verschijningsvormen. Hoe vaak deze verschillende verschijningsvormen zijn voorgekomen en welk percentage zij van het totaal aantal documenten uitmaken is te zien in tabel 5.4.b.

Tabel 5.4.b Modus Operandi		Aantal	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi		
Vervalst	Personalia blz vals	425	13,2
	Personalia blz vervalst	384	11,9
	Foto vervangen	302	9,4
	Overige vervalsingen	100	3,1
	Visum vals	80	2,5
	Blanco gestolen	58	1,8
	Valse stempels	41	1,3
	Personalia blz vervangen	33	1,0
	Visum vervalst	33	1,0
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	31	1,0
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	18	0,6
	Onbekend	12	0,4
	Verblijfsvergunning vals	11	0,3
	Gestolen/vermist	9	0,3
	Verblijfsvergunning vervalst	9	0,3
	Bladzijde vervangen	8	0,2
Geen gelijkenis	7	0,2	
Visum blanco gestolen	6	0,2	
Totaal		1567	48,7
Vals	Totaal vals	1120	34,8
Totaal		1120	34,8
Goed	Geen gelijkenis	339	10,5
	Frauduleus verkregen	149	4,6
	Blanco gestolen	15	0,5
	Gestolen/vermist	13	0,4
	Fantasie	11	0,3
	Terbeschikkingsteller	3	0,1
	Onbekend	2	0,1
Totaal		532	16,5
Totaal	Totaal	3219	100,0

Totaal valse documenten zijn het meest aangetroffen (34,8%, waarvan 47% van de Helpdesk), op afstand gevolgd door valse personaliabladzijden (13,2%, waarvan 52% van de FSD) en vervalste personaliabladzijden (11,9%, waarvan 69% van de Helpdesk). In 10,7% van de documenten waar in 2008 waar mee gefraudeerd is, was sprake van geen gelijkenis. Geen van deze geen gelijkeniszaken zijn door de eerder genoemde afspraken afkomstig van de Helpdesk. 65,1% van de documenten die frauduleus verkregen waren zijn bij de FSD binnengekomen, net als 58% van de documenten waarbij sprake was van een vervangen foto. Ook het vervangen van een foto (9,4%) is een veelgebruikte manier om een document te vervalsen. Technisch goede, maar frauduleus verkregen documenten (4,6%) vormen de laatste modus operandi die in meer dan 100 documenten tegen is gekomen.

Nationale paspoorten en identiteitskaarten zijn de twee soorten documenten die het meest zijn onderschept in 2008, zie tabel 5.2.a. Hieronder in tabel 5.4.c is te zien welke nationaliteit paspoorten het meest voor zijn gekomen en wat daarbij de modus operandi was. Hetzelfde is in tabel 5.4.d te zien voor identiteitskaarten. In tabel 5.4.c is te zien dat er bij elke nationaliteit paspoort verschillende modi operandi in de top 3 staan. Wat hierbij opvalt, is dat er alleen bij Franse paspoorten sprake is van totaal valse paspoorten. Het is zelfs het enige land in onderstaande top 5 waar deze modus operandi in de top 3 staat.

Ook bij de identiteitskaarten zijn er verschillen in de top drieën, hoewel de totaal valse identiteitskaarten bijna bij elke nationaliteit bovenaan staan. Opvallend is ook het hoge aantal vervalste personaliabladzijden in Nederlandse en Bulgaarse identiteitskaarten. Hierbij moet vooral gedacht worden aan gevallen waarin persoonsgegevens of documentgegevens op de personaliabladzijden vervalst zijn.

Tabel 5.4.c Paspoort fraude	Totaal	Top 3 Modus Operandi	Aantal
Nationaliteit document			
Nederland	231	Personalia blz vervalst	83
		Personalia blz vals	73
		Geen gelijkenis	23
Nigeria	147	Personalia blz vals	44
		Personalia blz vervangen	23
		Personalia blz vervalst	18
Frankrijk	90	Totaal vals	31
		Foto vervangen	19
		Frauduleus verkregen	10
Bulgarije	79	Personalia blz vervalst	38
		Personalia blz vals	19
		Foto vervangen	15
Groot-Brittannië	71	Geen gelijkenis	27
		Foto vervangen	23
		Personalia blz vals	7

Tabel 5.4.d Identiteitskaart fraude	Totaal	Top 3 Modus Operandi	Aantal
Nationaliteit document			
Nederland	144	Totaal vals	52
		Personalia blz vervalst	50
		Geen gelijkenis	23
Italië	83	Totaal vals	53
		Foto vervangen	10
		Frauduleus verkregen	9
Bulgarije	70	Personalia blz vervalst	35
		Totaal vals	15
		Foto vervangen	11
Frankrijk	40	Totaal vals	22
		Geen gelijkenis	10
		Frauduleus verkregen	4
België	26	Totaal vals	16
		Geen gelijkenis	9
		Personalia blz vervalst	1

De 10 meest aangetroffen vormen van documentfraude zijn te zien in tabel 5.4.e. Totaal valse Eurobiljetten zijn met voorsprong (148 stuks) het meest aangetroffen. Ook totaal valse Amerikaanse dollars staan in het overzicht (39). Naast Nederlandse vervalste paspoorten (73) en valse (51) en vervalste (50) identiteitskaarten staan ook meerdere Italiaanse en Bulgaarse documenten in de top 10. Bij de Italiaanse documenten betrof het totaal valse identiteitskaarten (53) en totaal valse verblijfsvergunningen (36). De Bulgaarse documenten

betroffen zowel paspoorten (38) als identiteitskaarten (35) met vervalste personaliabladzijden. Ten slotte werden ook Nigeriaanse paspoorten met valse personaliabladzijden (44) vaak aangetroffen.

Tabel 5.4.e Top 10 meest voorkomende documentfraude			Aantal
Nationaliteit document	Soort document	Modus operandi	
Euro	Bankbiljet	Totaal vals	149
Nederland	Paspoort-nationaal	Personalia blz vervalst	83
Italië	Identiteitskaart	Totaal vals	53
Nederland	Identiteitskaart	Totaal vals	52
Nederland	Identiteitskaart	Personalia blz vervalst	50
Nigeria	Paspoort-nationaal	Personalia blz vals	44
Verenigde Staten van Amerika	Bankbiljet	Totaal vals	39
Bulgarije	Paspoort-nationaal	Personalia blz vervalst	38
Italië	Verblijfsvergunning	Totaal vals	36
Bulgarije	Identiteitskaart	Personalia blz vervalst	35

Hoofdstuk 6: Nederlandse paspoorten

In dit hoofdstuk wordt het geconstateerde misbruik van het Nederlandse paspoort belicht. Zo is in dit stuk te lezen dat hoe sterker een document geproduceerd wordt, hoe moeilijker het wordt dit document te vervalsen of na te maken. Als wij er vanuit gaan dat ons Nederlands paspoort een “sterk” document is, zal dit in de gebruikte modi operandi tot uiting komen. Tevens zal de misbruiker van ons Nederlands paspoort worden belicht. Het misbruik met kopieën van Nederlandse paspoorten zal verder niet worden belicht. Het is vaak moeilijk of onmogelijk aan een kopie te zien of het paspoort is veranderd of de kopie of scan is gemanipuleerd. Daarom wordt in dit hoofdstuk de fraude met kopieën verder niet behandeld.

In 2008 werd in 163 gevallen fraude geconstateerd met een kopie of scan van een Nederlands paspoort. In de meeste gevallen werd de kopie gebruikt als identificatiemiddel bij het aanschaffen van een mobiele telefoon. 156 van deze gevallen werden door de Helpdesk afgehandeld. 7 gevallen werden afgehandeld door de falsificatendesks in het land.

In 2008 werd in 67 gevallen fraude geconstateerd met een Nederlands paspoort. In 26 gevallen werd de zaak afgehandeld door de FSD te Schiphol, 21 gevallen door de helpdesk en 21 gevallen in het land.

De aard van de fraude is een indicatie voor de sterkte van het document. In 37 gevallen (55,2%) werd het paspoort vervalst en in 30 gevallen (44,8%) werd fraude gepleegd met het authentieke (goed) document. Er werden geen totaal valse Nederlandse paspoorten aangetroffen. Dit beeld wijkt af van het totaalbeeld betreffende de paspoortfraude. 56% van de fraude betrof vervalste paspoorten, 20,5% totaal valse paspoorten en 14,5% betrof fraude met authentieke documenten.

Toch werden 37 Nederlandse paspoorten aangetroffen welke vervalst waren. Uit de wijze van vervalsing kunnen wij opmaken dat het kennelijk lastig is het document op zich te veranderen. De Modi Operandi weergegeven in tabel 6.1 geven hiervan een beeld.

Tabel 6.1 Modus operandi Nederlands paspoort		Aantal	Percentage
Soort documentfraude	Modus operandi		
Vervalst	Personalìa blz vals	19	28,4
	Bladzijde verwijderd	9	13,4
	Valse stempels	2	3,0
	Personalìa blz vervalst	1	1,5
	Personalìa blz vervangen	1	1,5
	Overige vervalsingen	5	7,5
	<i>Totaal</i>		37
Goed	Geen gelijkenis	23	34,3
	Gestolen/vermist	6	9,0
	Frauduleus verkregen	1	1,5
<i>Totaal</i>		30	44,8
	Totaal	67	100

De 19 paspoorten waarvan de personalia bladzijde vals werd verklaard waren op één na van het nieuwste type (model 007). In die 18 gevallen waren de personalia bladzijde beplakt met op personalia bladzijden gelijkende stickers. Het 19e^e geval betrof een oud type Nederlands paspoort (model 005) waarvan de personaliabladzijde was vervangen door een totaal vals exemplaar. Het lijkt dus moeilijk het nieuwe type personalia bladzijde vals na te maken en deze in het paspoort aan te brengen.

De overige vervalsingen bestaan uit het verwijderen van pagina's, visa of stempels en het aanbrengen van valse stempels. Reden om een paspoort op deze wijze te vervalsen zijn het wissen van een of meerdere reisbewegingen of juist trachten aan te tonen ergens al te zijn toegelaten. In één geval werden bladzijden uit het paspoort verwijderd en vervangen door bladzijden uit een ander paspoort.

In ongeveer 45% van de gevallen werd fraude gepleegd met het authentieke Nederlandse paspoort. In ruim 34% van de gevallen het document werd gebruikt door een ander dan de houder, de zogenaamde impostor. Dit gemiddelde ligt veel hoger dan bij de overige paspoorten.

Opvallend is te zien dat het gebruik door imposters het hoogst ligt bij de FSD te Schiphol. 17 van de 26 aangetroffen paspoorten (65,4%) werden gebruikt door imposters. De documenten werden vooral gebruikt door Surinamers (4), Antillianen (3) en Ethiopiërs (3). De overige nationaliteiten waren Syrië, Guinee, Burundi, Soedan, Iran en Afghanistan. Van één van de verdachten kon de nationaliteit niet worden vastgesteld. De top 5 van de nationaliteiten bij de overige imposters wijkt af. Daar zien wij Somaliërs (20), Nigerianen (16), Eritreërs (12), Irakezen (11) en Gambianen (10).

Samenvattend kunnen wij stellen dat het laatste model Nederlands paspoort (model 007) een sterk document is. Het werd onvervalst gebruikt door imposters, voorzien van stickers over de originele personalia pagina, beschadigd of stempels toegevoegd. Slechts in één geval werden pagina's aan het document toegevoegd. Hiervoor moest de originele binddraad worden verwijderd en het boekje opnieuw in elkaar genaaid. Ook werden geen totaal vervalsingen van Nederlandse paspoorten aangetroffen.

Hoofdstuk 7: Samenvatting

In dit hoofdstuk zullen de belangrijkste bevindingen van de voorgaande hoofdstukken kort worden samengevat.

In hoofdstuk 2 zijn het aantal documenten en zaken, de verdachten, de gebruikte reisroutes en de documenten en modi operandi van de FSD in 2008 beschreven. Ondanks een stijging van het aantal aangeboden documenten in 2008 na een jarenlange daling, is het aantal documenten en het aantal zaken waarin sprake was van documentfraude gedaald. De afname van het aantal zaken ligt in lijn met de gemiddelde jaarlijkse afname vanaf 2002. Bijna driekwart van de verdachten was van het mannelijk geslacht met een gemiddelde leeftijd van 30,8. De vier meest aangetroffen nationaliteiten van de verdachten waren net als in 2007 Nigerianen, Irakezen, Chinezen en Somaliërs. Bijna de helft van de verdachten werd in transit aangehouden, tegenover 30,5% van de verdachten die op inreis waren en 20,8% die op uitreis waren. Athene is de luchthaven waar de meeste verdachten vanuit inreizen, uitreizende verdachten waren het vaakst op weg naar Groot-Brittannië. Verdachten die van Nigeriaanse luchthavens komen worden steeds minder aangetroffen. De in transit aangehouden verdachten waren het vaakst op weg van een Europees land naar Noord-Amerika. Het meest onderkende soort document was met afstand nationale paspoorten, op afstand gevolgd door identiteitskaarten. Nigeriaanse en Italiaanse documenten zijn al jarenlang de meest aangetroffen nationaliteiten van de documenten, maar hun aandeel daalt vanaf 2005. Totaal valse documenten, zaken van geen gelijkenis, valse personaliabladzijden en vervangen foto's zijn de meest ondervonden modi operandi.

Het aantal aangeboden documenten bij de Helpdesk was in 2008 hoger dan in 2006 en 2007. Het aantal zaken was echter lager dan in 2007 en zelfs bijna de helft van het aantal zaken in 2006. Vooral het aantal documenten ontvangen van telecomproviders en de arbeidsinspectie is na 2006 hard gedaald. De meeste documenten komen nu van de KMar zelf en van de regiopolitie, vooral van de regio Amsterdam-Amstelland. Ook bij de Helpdesk zijn nationale paspoorten en identiteitskaarten de meest aangetroffen soorten documenten, maar er zijn ook veel valse bankbiljetten ondervonden, vooral Eurobiljetten. Bijna een derde van de documenten was Nederlands en vooral de stijging van het aantal Bulgaarse documenten ten opzichte van 2007 (van 12 naar 28) valt op. Totaal valse documenten en valse en vervalste personaliabladzijden waren de ondervonden geziene modi operandi.

Het jaar 2008 was het eerste jaar waarin informatie over documenten van de overige KMar-districten in het land op een systematische manier is verzameld en weggezet. In de 527 zaken waren verdachten van 74 landen aanwezig, waarbij Somalische, Albanese en Turkse verdachten het meest voorkwamen. Maar liefst 86,7% was van het mannelijk geslacht en de gemiddelde leeftijd betrof 30,7. De meeste verdachten werden onderschept toen ze reisden met de auto, anderen reisden met de trein, de boot of de bus. Van de 80 verdachten die Nederland uit wilden reizen, wilde driekwart met de boot naar Groot-Brittannië vanuit Hoek van Holland. De 293 verdachten inreizende verdachten kwamen op een enkele uitzondering na vanuit België of Duitsland. Nationale paspoorten zijn de meest ondervonden soorten documenten, gevolgd door identiteitskaarten en rijbewijzen. Van de 68 verschillende nationaliteiten van de aangetroffen documenten zijn Nederlandse, Bulgaarse en Italiaanse documenten het meest onderkend. Totaal valse documenten, zaken van geen gelijkenis en vervalste personaliabladzijden zijn de meest voorkomende modi operandi.

Voor hoofdstuk 5 is een bestand gemaakt waarin alle bestanden die gebruikt zijn voor de vorige hoofdstukken samen zijn gevoegd. Zo is een totaaloverzicht ontstaan van de informatie die de Criminaliteitsanalyseafdeling van het ECID tot haar beschikking had over documentfraude in 2008. In totaal ging het om 3.219 documenten, waarvan 41,4% van de FSD, 36,1% van de Helpdesk en 22,4% van de overige districten van de KMar. Meer dan de helft van de documenten waren paspoorten, ook identiteitskaarten en rijbewijzen kwamen vaak voor. Documenten van 126 verschillende nationaliteiten zijn aangetroffen, waarvan Nederlandse documenten het meest zijn aangetroffen, gevolgd door Italiaanse en Bulgaarse documenten. Naast de totaal valse documenten waren valse personaliabladzijde, vervalste personaliabladzijden en zaken van geen gelijkenis de meest gebruikte modi operandi.

In hoofdstuk 6 is te zien geweest dat er in 2008 67 Nederlandse paspoorten in beslag zijn genomen waar fraude mee is gepleegd, voor zover bekend bij de afdeling Criminaliteitsanalyse van het ECID. In 55,2% van de gevallen waren het vervalste paspoorten, waarvan iets meer dan de helft valse personaliabladzijden bevatten. Er zijn geen totaal valse paspoorten aangetroffen, bijna 35% waren goede paspoorten en betroffen vooral zaken van geen gelijkenis.

Hoofdstuk 8: Aandachtspunten en ontwikkelingen

Uit dit statistisch jaaroverzicht zijn enkele aandachtspunten, mogelijke toekomstige ontwikkelingen en voortvloeiende onderzoeksideeën naar voren gekomen die hier ter afsluiting van dit verslag besproken zullen worden.

Zaken van geen gelijkenis

De technologie in documenten wordt steeds beter, wat het moeilijker maakt om ze goed te vervalsen of na te maken. Dit leidt ertoe dat de nieuwe valse of vervalste documenten ook van betere kwaliteit moeten zijn, waardoor het moeilijker wordt ze te onderkennen. Deze betere kwaliteit moet echter wel worden vervaardigd met hoogwaardigere, duurere apparatuur waardoor de prijs van een dergelijk document wellicht zal stijgen. Deze ontwikkelingen zouden kunnen leiden tot een stijging van het aantal zaken waarin sprake is van geen gelijkenis. Die methode is namelijk veel makkelijker, goedkoper en moeilijker te onderkennen. In de cijfers van dit jaar is dit terug te zien. Het lijkt dat hoe sterker (veiliger) het document, des te vaker sprake is van zaken van geen gelijkenis. Nader onderzoek zal echter moeten uitwijzen of dit verband ook daadwerkelijk causaal is en wat voor gevolgen dit zou kunnen hebben voor de grenscontrole.

Het vaststellen van de identiteit in geen gelijkeniszaken vergt namelijk een andere kennis en vaardigheid en is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de grensbewaking. Apparatuur die is ontwikkeld om hulp te bieden bij de vraag of een persoon die een goed document in bezit heeft wel dezelfde persoon is als de rechtmatige eigenaar van het document bestaat wel, maar wordt niet gebruikt bij de reguliere grenscontrole. Hier zijn enkele uitzonderingen op, zoals het E-paspoort van Maleisië. In dit paspoort zit een chip waarop een vingerafdruk is opgeslagen. De vingerafdruk wordt met behulp van een scanner geverifieerd. Dergelijke ontwikkelingen maken het weer moeilijk (zo niet onmogelijk) om als impostor een E-paspoort te gebruiken. Voordat een dergelijk E-paspoort door alle landen wordt uitgegeven en algemeen gebruikt gaat worden zullen we echter jaren, zo niet decennia, verder zijn.

Stijging identiteitsbewijzen nieuwe EU-landen bij FSD

De percentages identiteitsbewijzen van nieuwe EU-landen op het totale aantal documenten dat bij de FSD wordt ondervonden laat al enkele jaren een stijgende lijn zien. De recente uitbreidingen van de EU maken het voor meer nationaliteiten mogelijk om binnen de Europese Unie op een identiteitsbewijs andere EU-landen in of door te reizen zonder verblijfsvergunning. Het vergaren van bijvoorbeeld een valse Bulgaarse identiteitskaart door een Irakese vluchteling geeft hierdoor toegang tot de gehele EU, waar dat voorheen niet het geval was. Dat de identiteitsbewijzen van sommige nieuwe EU-landen technisch gezien makkelijker zijn na te maken of te vervalsen maakt ze aantrekkelijker om te gebruiken om de EU in te reizen. Zo is het percentage onderkende Bulgaarse documenten bij de FSD geleidelijk gestegen van 0,4% in 2005 tot 4,4% in 2008. Het scherper controleren van identiteitsbewijzen van deze landen zal naar verwachting leiden tot het aantreffen van meer vervalste of valse identiteitsbewijzen van die landen.

Invloed daling passagiersaantallen burgerluchtvaart

Naar alle verwachting zal de kredietcrisis een negatieve invloed hebben op het aantal passagiers welke in 2009 gebruik gaan maken van het burgerluchtvaart verkeer. In 2008 kwam voor het eerst een einde aan de stijging van de passagiersaantallen. In 2008 werden ongeveer 400.000¹⁵ minder passagiers vervoerd (8%) dan in het voorgaande jaar. Of deze daling invloed gaat hebben op het aantal zaken van de FSD is niet zeker. Uit de cijfers blijkt dat in voor de burgerluchtvaart stille maanden juist meer zaken worden aangedragen bij de FSD. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de grenswachter dan meer tijd en overzicht om in de eerstelijns controle intercepties te plegen.

Invloed verandering illegale migratie

Nog niet bekend is of de krediet crisis invloed zal hebben op het aantal illegale migranten die Nederland te verwerken krijgt. Wel is bekend dat een groot aantal van de aangehouden verdachten economische motieven had voor hun migratie, dus een mogelijk effect moeten wij niet uitsluiten. Of dit gaat betekenen dat er minder migranten komen of dat ze voor een andere bestemming kiezen is afwachten. Door het groter worden van de EU en de Schengen buitengrenzen verkiezen migranten mogelijk voor het in relatief minder toegeruste landen de EU of Schengen in te reizen en Nederland via de landgrenzen binnen te komen. Dit zal voor Schiphol een daling in de aanhoudingen betekenen.

Prognose aantal zaken 2009

In 2006 is door het bureau Criminaliteitsanalyse met behulp van een model een prognose gemaakt over het aantal zaken van de FSD. Het is moeilijk een voorspelling te maken van een criminaliteitsvorm die door veel factoren wordt beïnvloed. De praktijk heeft echter uitgewezen dat met een simpel lineair model, welke rekening houdt met de gemiddelde toe en afname per maand over de jaren heen, een prognose gemaakt kan worden die binnen een marge van ongeveer 10% blijft. Voor dit model wordt data gebruikt van de FSD vanaf 2003. In het jaar 2006 viel het daadwerkelijke aantal aanhoudingen 9,6% lager uit dan werd voorspeld, in 2007 7,6% lager en in 2008 week de voorspelling 0,2% af van de werkelijkheid. Op basis van dit model is een prognose gemaakt voor het jaar 2009. Voor de FSD wordt een totaal aantal van 792 verdachten voorspeld. Rekening houdend met de 10% marge zal het aantal verdachten vermoedelijk ergens tussen de 713 en 871 liggen.

Voor de Helpdesk en alle overige zaken afgehandeld door de KMar, is geen betrouwbaar model te ontwikkelen. De Helpdesk is te veel afhankelijk van derden. Valt er een "klant"weg (zoals in het verleden een aantal Telecom providers) of meldt een nieuwe klant zich aan, worden de cijfers te veel beïnvloed. Dit fenomeen geldt, weliswaar in mindere mate, ook voor de overige districten.

¹⁵ Bron: Schiphol Group.

In de toekomst te verrichten onderzoek

Er zal een analyse worden gemaakt van de documentfraude welke zich in heel Nederland, dus ook buiten de door de KMar afgehandelde zaken, afspeelt. Hiertoe zijn en worden afspraken gemaakt met politieorganisaties zodat zicht op het totaalbeeld verkregen wordt.

Voor de documentfraude die zich afspeelt op de nationale luchthavens zal een verdachten profielanalyse worden uitgevoerd. Deze zal zich richten op de op dat moment meest voorkomende nationaliteiten onder de aangehouden verdachten. Uiteindelijk zal deze analyse meerwaarde moeten opleveren voor de grensbewaker in de balie maar ook voor de documentdeskundigen. Het doel is met deze informatie zijn of haar profiling te onderbouwen. In deze analyse zal gebruik worden gemaakt van data uit het strafrechtproces maar ook vanuit het reguliere reizigersproces.

Er zal een analyse worden gemaakt over de zaken van geen gelijkenis. Hierbij zullen diverse aspecten tegen het licht gehouden worden. Er zal worden onderzocht welke documenten daadwerkelijk als 'sterk' (of veilig) aan te merken zijn en dus moeilijker zijn te vervalsen en welke documenten als 'zwak' bestempeld kunnen worden. De uitslag daarvan zal worden vergeleken met de cijfers van geen gelijkenis zaken van die documenten bij de FSD. Zodoende kan de hypothese dat bij 'sterke' documenten meer gebruik wordt gemaakt van 'look-a-likes' in plaats van valse of vervalste documenten dan bij 'zwakke' documenten. Ook kan er bekeken worden hoe de vaardigheden van de grensbewakers op dit gebied zijn en hoe deze verbeterd kunnen worden. Daarnaast kan ook worden onderzocht of er bepaalde groepen of individuele grensbewakers zijn die significant meer of minder geen gelijkenis zaken onderkennen dan andere groepen en wat de oorzaken daarvan zijn.